

LIETUVOS
NACIONALINIS
M. MAŽYDO
BIBLIOTEKA

Alp 2828

Nepriklausoma

Lietuva

Alp (LVO) 2828

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 43 1983 SPALIO - OCTOBER 20 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St. LA SALLE, P. Q. H8P 1C4, Tel: 366-6220 35 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

DAR VIS NEPERNEŠA KRITIKOS

Argentinos gen. Mario B. Menendez'as, buvęs karinis gubernatorius Falklando salose, yra nubaustas 60 dienų kalėjimu už tai, kad išspausdino cenzūros neperspausdino knyga, kurioje jis kritikuoja invaziją į Falkland'o salas.

Primena kitą, galią turintį diktatūrinį režimą, kur už kritikos žodį gresia dar didesnės bausmės, negu 60 d. paprasto kalėjimo.

PREZ. MARCOS ŠIEK TIEK NUSILEIDŽIA

Philipinų prez. Ferdinand Marcos, bandydamas aprašinti savo kritikus, paskelbė, jog sutinkas, kad būtų paskirti 2 opozicijos atstovai rinkimų priežiūros komisijon. Iš viso bus 8 komisijos nariai parlamentiniams rinkimams 1984 m. gegužės mėnesį.

Marco valdo 18 metų. Kažin kodėl jam tiek daug laiko užtruko atkreipti rimtą dėmesį į rimtą pageidavimą.

DIDELĖ OFENZYVA AFGANISTANE

Sovietai suorganizavo didelę karinę ofenzivą prieš Afganistano laisvės kovotojus, bijodami artėjančios žiemos.

Kabul'o miesto ligoninės yra perpildytos sužeistų moterų ir vaikų, ir dar vis atvežami sužeistieji.

Diplomatai šią niekšišką ofenzivą vadina politinių žudynių banga.

PRAŠO IRANA NEMOBILIZUOTI VAIKŲ

Šveicarijoje, Ženevoje, Jungtinių Tautų pagrindinė žmogaus Teisių Komisija kreipėsi į Irano vyriausybę, prašydama, kad nesiųstų vaikų į karinę tarnybą.

Irano-Irako fronte tebevyksta kovoms, Irano karininkai prikalba vaikus kariauti fronto linijose, kur jie daugiausiai žūna.

Specialus JT komitetas šį reikalą specialiai tiria.

O buvo kalbama, koks nepakenčiamai "žiaurus" buvęs šachas...

VAKARŲ VOKIETIJOS RASYTOJAI PRISIMENA SACHAROVA

Vakarų Vokietijos Nobelio premijos laureatas H. Boll ir kiti žymieji rašytojai kreipėsi į Sovietų Sąjungos prezidentą Andropov'ą prašydami išleisti disidentą fiziką Andrej Sakharov'ą iš namų egzilės Gorkio mieste.

Žinomo pasaulinio mokslininko sveikata tremtyje yra žymiai pablogėjusi.

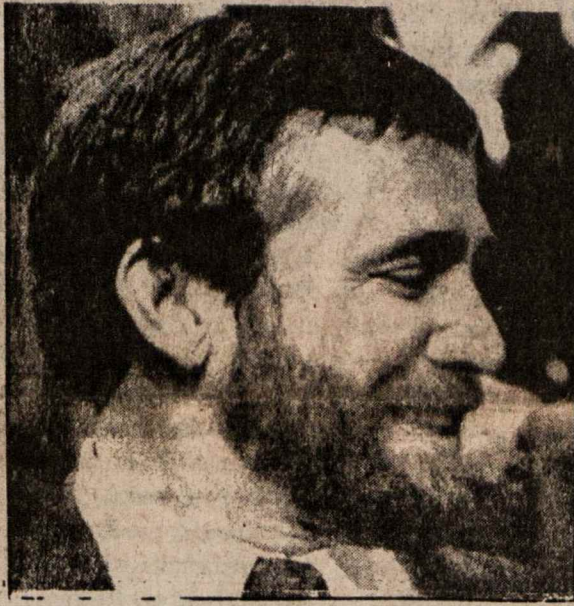
RYTŲ SIBIRO ĮSTRIGO LAIVAI

Netikėtai greitai užšalus ledams, Rytų Sibiro Čukči jūroje, 99 sovietų laivai buvo pakliuvę į didelius sunkumus. Daliai jų pavyko po didelio vargo išplaukti. Neišsigelbėjo 43 didieji laivai.

Siunčiami 4 atominiai ledlaužiai, tačiau ir Sovietų spauda nebededa daug vilčių.

Robert Bourassa

Pierre Paradis

Daniel Johnson

SOVIETAJ NENORI IMTI RUBLIŲ

Iš Maskvos pranešama, kad Sovietų Aeroflotas atsisakė parduoti lėktuvo bilietus JAV Ambasadai už rublius ir reikalavo dolerių. Toks džentelmeniškas elgesys pasirodė po to, kai Sovietai nušovė P. Korėjos lėktuvą ir JAV-se buvo uždarytos Aerofloto įstaigos.

/ Tad - tuo labiau, kodėl vertinti prakeiktųjų amerikonių dolerius.../

"PAMISO" IR BARINOV

Garsus ir mėgiamas sovietų "rock" dainininkas ir gitaristas Valerij Barinov'as, apie kurį neseniai girdėjome specialioje TV programoje čia, Montrealyje, jau irgi "prigriebtas" - nusiustas į psichiatrinę ligoninę Leningrade.

AMNESTY INTERNATIONAL SEKA POLITINES ŽUDYNES IRAKE

Iš Londono pranešama, kad Amnesty International pasmerkė Irake įvykdytas žudynes 520 politinių kalinių nuo 1978 m.

BILL 101 PROVINCIJOS PARLAMENTO DEBATUOSE

PQ vyriausybei bus pateikta parlamento sesijoje pasiūlymai, kaip modifikuoti Bill 101, kurio įgyvendinimas šioje provincijoje yra pasiekęs tiesiog nesveiko ir negarbingo laipsnio.

Pakeitimų reikalaus apie 60 grupių atstovų.

BOURASSA - NAUJAI IŠRINKTAS QUEBEC'O LIBERALŲ LYDERIS

Daugumos vietos spaudos komentatorių spėjiojimai, kas laimės Quebec'o provincijos liberalų lyderio vietą-pasitvirtino: laimėjo Robert Bourassa 2134 balsais. Jo du konkurentai-Paradis ir Johnson surinko po 353 ir 343 balsus.

Abu kartu savo kalbose prieš ir po rinkimų-R. Bourassa aiškiai pabrėžė, kad jis pasisako už Quebec'ą Kanadoje, už federalizmą: "Kovodami už Kanadą, mes tuo pačiu kovojame už civilizuotesnę gyvenimą visiems kvebekiečiams. Vienintelis įmanomas ekonominių sunkumų sprendimų būdas yra įtvirtinti Quebec'ą Kanados federacijon." Jis akcentavo, kad atitaisyti pažeidimus, padarytus PQ vyriausybės, angliškai kalbančiai bendruomenei. Čia reikia priminti-nejaugi ir pačiam Bourassa? - kad tuo pačiu buvo pažeistos teisės visų kitakalbų imigrantų, nes ir jiems buvo neleista rinktis kuria kalba mokyti savo vaikus mokyklose/.

"Aš panaikinsiu Bill 101 pernaudojimus ir grąžinsiu teisingumą kalbų įstatymdavystėje. Mes esame turtingi kaip jokia kita bendruomenė ir sutais resursais mes galime kurti stiprų Quebec'ą".

Praktiškai ir konkrečiai kalbėdamas, R. Bourassa

pranešė, kad ekonomijos atgaivinimui jis numatęs atarąjį James Bay Hydro elektros projektą, kad galėtų eksportuoti energiją į JAV-bes.

Quebec'o ekonomijos istorijoje James Bay projektas buvo labiausiai pavykęs ir paties Bourassos prarastas.

Liberalų partijos suvienijimas yra vienas jo pirmos eilės uždavinių, nes po C. Ryan'o atsistatydinimo 1981 m., partija turėjo laikiną lyderį /G. Levesque/, ir neturėjo pakankamai išryškintos programos.

Du kiti rinkimų kandidatai - Pierre Paradis ir Daniel Johnson išreiškė savo lojalumą naujam lyderiui. Abu pabrėžė, kad atėjo laikas PQ vyriausybei pasitraukti, ir kad liberalų partija ruošis ateinantiems provinciniams rinkimams.

Bourassa užsiangažavo harmoningiems santykiams su Ottawa palaikyti. Pagal apklausinėjimus, tam stipriai pritaria gyventojai: 72% kvebekiečių dabar pasisakė prieš separatizmą: 40% žmonių, kurie balsavo referendumu už Quebec'o provincijos atsiskyrimą 1980m. dabar sakosi pakeitę savo nuomones.

Bourassa kantriai dirbęs su savo gerai suorganizuota kampanijos grupe ir asmeniškai rimtai ruošėsis sugrįžti į politinį gyvenimą, atgavo didelę dalimi žmonių pasitikėjimą ir bent dabar yra geriausias šioms pareigoms.

NETEKOME ŽYMAUS MUZIKO ALFONSO MIKULSKIO

Gauta trumpa žinia, kad mirė žinomas mūsų kompozitorius, lietuvių liaudies

instrumentų žinovas, rinkėjas ir populiariojas, dirsgentas, ČIURLIONIO AN-SAMBLIO įkūrėjas Alfonsas MIKULSKIS Clevelande.

PRANEŠA ELTA:

GENOCIDE IN LITHUANIA ČEKŲ KALBOJE

Čekų rašytojas Jan Beneš išvertė dr. J. Pajaujo - Javio knygą Sovietų Genocide in Lithuania į čekų kalbą ir papildė ją panašiu įvykių Čekoslovakijoje aprašymu. Benešo versiją, pavadintą Zločin bez trestu (Bausmė be nusikaltimo) ateinančiais metais žada išleisti Narodni politika leidykla (Scharfreiterplatz 12. II, 8000 München 90, West Germany) Leidėjai tikisi, kad šią knygą iš anksto užsisakys ir lietuvių organizacijos bei pavieniai asmenys.

ANDROPOV'O ŪKINIAI EKSPERIMENTAI LIETUVAI

Lietuva įtraukta į Andropovo ūkinius eksperimentus, rugpjūčio 16 d. pranešė The Washington Post. Savo kalboje kompartijos veteranams jis pareiškė, jog esamoji ūkinė būklė reikalauja palaipsniui pakeitimų. Eksperimentai apims sunkiąją mašinų pramonę, transportą ir elektros pramonę visoje Sovietų Sąjungoje, maisto pramonę Ukrainoje ir lengvąją pramonę Baltarusijoje bei Lietuvoje.

REPRESIJOS LATVIJOJE IR ESTIJOJE

Christian Science Monitor rugpjūčio 31 d. laidoje išspausdintame straipsnyje "Soviets Crack Down on Dissent in Latvia" rašoma, jog LATVIJOJE šiuo metu siaučia "blogiausia politinės represijos banga" 20-ies metų bėgvie.

Straipsnis remiasi latvių išeivių švedijoje ir Vakarų Vokietijoje informacijomis. Rugpjūčio mėnesį DU LATVIAI buvo nuteisti už politinius "nusikaltimus", o rudenį laukiama dar keturių religinių ir politinių aktyvistų teismų. Buvęs lietuvių seminarijos studentas GEDERTS MELNGAILIS nuteistas kalėti trejus metus už atsisakymą tarnauti sovietinėje armijoje ir už ryšius su vakariečiais Maskvoje bei latviais Vakaruose. Melngailio advokatas įtikino jo motiną pasirašyti pareiškimą, kad jos sūnus esąs psichiniai nesveikas, nes tada būsimi sušvelninta jo bausmė.

Nuteistas INTS CALITIS, pasirašęs atsisaukimą, remiantį "nuatomintą zoną" Pabaltijje ir Molotovo-Ribben-tropo Pakto pasmerkimą.

Baptistė LIDIJA LASMANIS-DORONINA buvo nubausta kalėjimu oenkeriams metams ir trejiems metams tremtini už neoficialiojo sovietinio taikos sąjūdžio dokumentų laikymą./!/

Rugsėjo mėnesį turėjo būti teisiamas baptistas JANIS ROZKALNIS, kurio bute buvo konfiskuota daug religinės literatūros. Su juo gali būti teisiamas ir sausio mėnesį sumintas buvęs irklavimo čempionas JANIS VEVERIS. Po to ateis GUNARO FREIMANIO eilė - jis skaitė ir platino savo necenzūruotas poetas.

Latvių išeivių nuomone, ši teismų banga rodo ypatingą Andropov'o dėmesį Pabaltijui. Kai kurie mano, kad Latvijos pareigūnai tuomi nori pademonstruoti savo uolumą ir lojalumą Kremlui.

Panaši represija vyksta ir ESTIJOJE. Briuselyje leidžiamas USSR NEWS BRIEF liepos 31 d. pranešė, kad vasario 3 d. Tallinne nuteisti trys technikum studentai - MATTI SAARITS, ANDRES JENK ir ALAR TEPP-Brežnev'o laidotuvių dieną nuplėšę sovietinę vėliavą. Šiomis dienomis laukiama H. AHONENO, A. PESTI ir L. PA-REKO teismo. Bus teisiamas ir J. HINT, kuris kaltinamas sovietinės tvarkos "šmeižimu".

1982 m. Kūčių vakarą būrelis TARTU UNIVERSITETC istorijos fakulteto studentų įžiebė žvakes prie Estijos tautinio didvyrio Juliaus KUPERJANOVO kapo. 1983 m. sausio 4 d., keturi šios ceremonijos dalyviai - PRIIT HEIN-SALU, AIVAR RAIDLA, MART SARA PUU ir INDREK TARA NDI buvo pašalinti iš universiteto už "netinkamą elgesį". Septyni kiti dalyviai gavo papeikimus.

Balandžio mėnesį kitas istorijos studentas LAURI VAHTRE buvo pašalintas dėl tos pačios priežasties. Jis buvo apkaltintas priklausymu nacionalistiniam patriotiniam klubui Noor Tartu /Jaunasis Tartu/, Estijos tautinių didvyrių kapų lankymu ir panašiais "nusikaltimais".

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 16.00
Rėmėjo - \$ 20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS LONDONE

L. EIMANTAS

Kanados lietuviai šiemet jau 28-tąjį kartą įvykdė didžiulį susitelkimą, t.y. atšventė KANADOS LIETUVIŲ DIENAS.

Kanados Lietuvių Dienos rengiamos kasmet įvairiuose Kanados miestuose, o šiais metais SPALIO mėn. 7-9 d. d. LIETUVIŲ DIENOS vyko Londone, Ont. Malonu pažymėti, kad Londono lietuvių netaip jau gausi apylinkė Kanados Lietuvių Dienas surengė jau trečią kartą.

Šventė pradėta spalio 7 d. Jaunimo susipažinimo vakaru. Valšindamasis ir šokdamas jaunimas maloniai tarpusavyje pabendravo bei sudarė ar atnaujino turėtas pažintis.

SPALIO 8 d., jau nuo 10 val. ryto Sanders Secondary School patalpose vyko krep-

šinio ir tinklinio rungtynės. Krepšinio rungtynėse pirmąją vietą laimėjo HAMILTONO "KOVAS", o antroji vieta atiteko LONDONO "TAURUI".

Taip pat nuo šeštadienio ryto netoliese, Londono "Maple Ridge & Country Club" rajone vyko ir golfo turnyras.

Šeštadienio vakare nuo 7:30 v., UAW 1520 Hall patalpose prasidėjo didžiulis lietuviškos bendruomenės susitelkimo VAKARAS, kitaip pagal dabartinį įprotį, BALIUS, į kurį susirinko, turbūt, per 500 tautiečių. Šalia londoniškųjų, gausiai atsilankė lietuviai iš Toronto, Hamiltono, Ottawos, Delhi-Tillsonburgo, Windsorio ir net iš Montrelio. Baliu atsilankė ir svečių. Gausiai publikai ypač buvo malonu sutikti Londono miesto 1983 m. grėžio karalaitę

Šeštadienio vakare nuo 7:30 v., UAW 1520 Hall patalpose prasidėjo didžiulis lietuviškos bendruomenės susitelkimo VAKARAS, kitaip pagal dabartinį įprotį, BALIUS, į kurį susirinko, turbūt, per 500 tautiečių. Šalia londoniškųjų, gausiai atsilankė lietuviai iš Toronto, Hamiltono, Ottawos, Delhi-Tillsonburgo, Windsorio ir net iš Montrelio. Baliu atsilankė ir svečių. Gausiai publikai ypač buvo malonu sutikti Londono miesto 1983 m. grėžio karalaitę

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO TARYBA,

pripažindama didelę Lituanistikos Katedros reikšmę lietuviškos kultūros išlaikymui laisvajame pasaulyje, yra nutarusi jos įsteigimą paremti visais galimais būdais.

Steigimo Aktą Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pasirašė su Illinois Universitetu Čikagoje 1981 m. spalio 20 d. Iki š. m. liepos 1 d. aukų buvo surinkta apie \$150.000. Kad Katedra galėtų pradėti veikti 1984/85 mokslo metų pradžioje, reikia iki š. m. lapkričio 1 d. įmokėti pradinį įmokėjimą \$200.000.

Prašome šį labai svarbų projektą lietuvių paremti gausiomis aukomis.

Mokėjimus galima išdėstyti keturiems metams. Prašome pasinaudoti žemiau skelbiama kortele ir čekius rašyti LITHUANIAN WORLD COMMUNITY ir siųsti 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, U.S.A.

Galima čekius siųsti ir Kanados Lietuvių Bendruomenėi, 1011 College St., Toronto, Ont., M6H 1A8. Šios aukos Kanadoje nuo valstybinių mokesčių neatleidžiamos.

Smulkesnes informacijas galima gauti Krašto ir Apylinkių Valdybose. KLB Krašto Valdyba

Lituanistikos Katedra Illinois Universitete Chicagoje

Please make your gift check(s) payable to the: Čekius rasyti ir siųsti: LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION
5620 South Claremont Avenue
Chicago, Illinois 60636

I pledge a total gift commitment of Pažadu Lituanistikos Katedrai aukoti \$ _____

to be paid annually in installment of mokamus kasmet dalimis po \$ _____

I enclose initial contribution of Siunčiu savo pirmąjį įnašą \$ _____

I enclose my gift of Siunčiu vienkartinę auką \$ _____

Signature Parašas _____ Date _____

Name Vardas _____

Address Adresas _____

City Miestas _____ State Valstija _____ Zip _____

C. VILEMBRECHTAITE, kuri atvyko kartu su MISS CANADA, o pagaliau tapo ir MISS UNIVERSE - Karen BALDWIN. Pastaroji irgi yra buvusi Miss London gražuole.

Taip pat šeštadienio vakarą buvo atžymėti ir sporto bei golfo rungtynių laimėtojai, įteikiant jiems taures ar dovanas, bei juos pagerbiant.

Tačiau žymiausios Lietuvių Dienų iškilmės vyko sekmadienį - spalio 9 d. Jau nuo 9 val. ryto Sanders Secondary School patalpose vyko įvairių Kanados lietuvių meninių vienetų repetitijos-pasiruošimai didžiajam koncertui.

12 val. lietuviai evangelikai-liuteronys turėjo iškilmingas pamaldas REDEEMER bažnyčioje. Pamaldas pravedė kunigas Algimantas Žilinskas iš Toronto. Įspūdingai giedojo Londono lietuvių choras PAŠVAISTĖ, ved. muz. R. Vilienė. Pažymėtina, kad PAŠVAISTĖS choro dalyvavimą gal pilnai būtų galima laikyti kaip krikščionių ekumeninio sąjūdžio reiškinį. Pamaldas baigtos Tautos Himnu.

Sekmadienį, 2:30 val. Londono Šv. Petro Bazilikoje atlaikytos iškilmingos pamaldos lietuviams katalikams. Mišias celebravo keliolika mūsų kunigų, vadovaujant kun. S. Manavičiui iš Toronto. Didžiulėje bazilikoje vėl labai darniai giedojo Londono PAŠVAISTĖ, vargonais palydint muz. J. G. Ovedas iš Toronto. Bazilikoje buvo tikrai daug tautiečių. Nedažnai tenka matyti tokį didžiulį lietuvių susitelkimą ir tiek daug pažįstamų-besišypsančių šventoriuje veidų.

Lietuvių Dienų apvainikavimu tektų laikyti didžiulį KONCERTĄ Sanders Secondary School Auditorijoje, kuri buvo užpildyta turbūt nemažiau kaip 800 dalyvių.

Labai trumpa atidaromąjį žodį tarė Londono Apylinkės Valdybos p-kas Miras CHAINAUSKAS. Koncerto pranešėja R. Juodienė perskaitė lietuviams labai nuširdžius sveikinimus, kuriuos atsiuntė Londono R. K. vyskupas J. Sherleck, Kanados Ministeris P-kas P. E. Trudeau, opozicijos vadas B. Mulroney, ontario premjeras W. Davis, parlamentarai, Ontario opoz. vadas D. Peterson, Londono miesto meras A. Gleeson, mūsų Konsulas dr. J. Žmuidzinis ir kt.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

DĖMESIO RINKIMAMS I KRAŠTO TARYBA

Daug kur rinkimai išėjo "iš mados". "Tėviškės Žiburiai" ("Nemeskim kelio", š. m. rugsėjo 22 d.) rinkimų į Krašto tarybą atidėjimo proga vertai rūpinasi, kad tokiam Toronto neatsirado pakankamas skaičius kandidatų. Daug kur "kas pasiūlo, tas praeina", kai kur renkama tik tiek kandidatų, kiek leista išrinkti atstovų, kad išvengtų balsavimo.

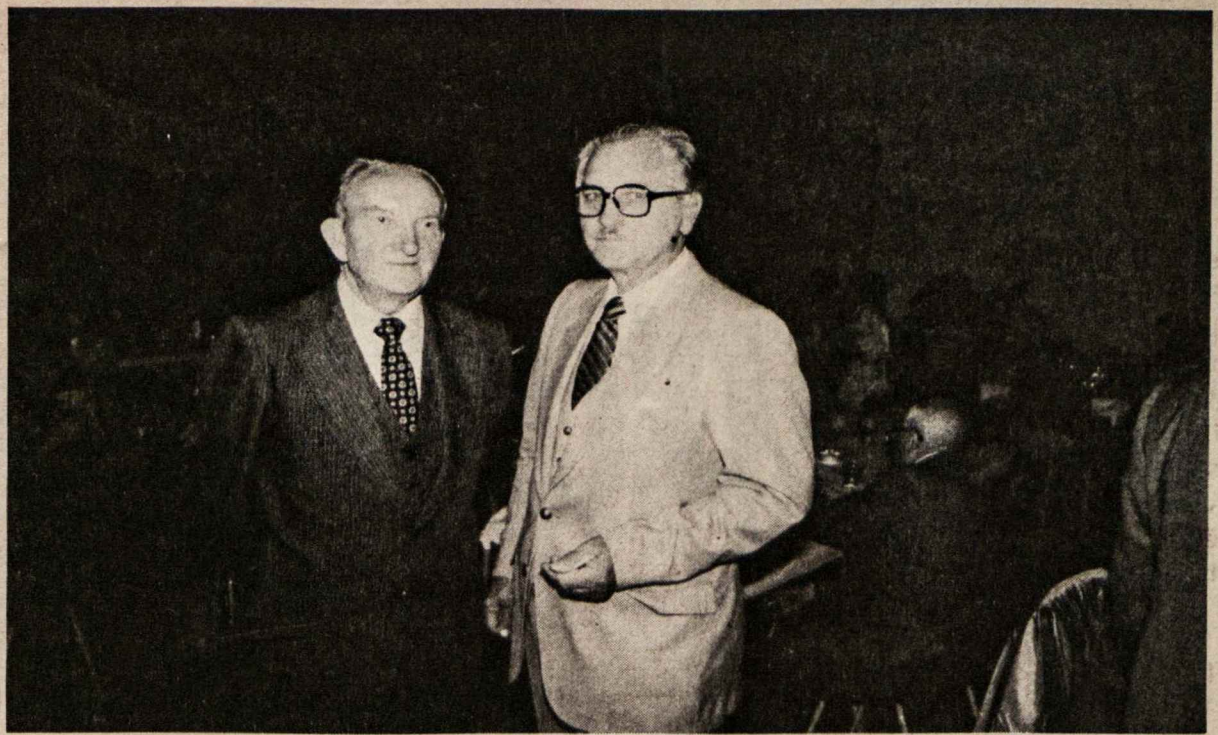
Aišku, kad daugeliu atžvilgiu tai negerai. Nuolatinis atstovų parinkimas aklamacijos būdu mažina visuomenės dėmesį Bendruomenės veiklai, tuo pačiu visam lietuviškam gyvenimui. Kyla klausimas, ar tuo nepasinaudoja asmenys norintieji praveisti savo grupės, savo partijos, o gal dažnai grynai savo asmeni-

kus interesus. Ar neatsitiks, kad pasinaudodami savo padėtimi Bendruomenės organuose rinks lėšas kitiems forams, kitiems projektams, bet ne Kanados L. Bendruomenės.

Apatiškoje visuomenėje keltas agresyvių žmonių, pasiremdami patriotiniais obalsais ir deklaracijomis, gali išnaudoti žmonių pasyvumą vienos grupės naudai, kuris neatitiktų visumos interesus. Minėtame straipsnyje perspėjama nekeisti Kanados L. Bendruomenės veiklos krypties. Daugiau kaip prieš 30 metų Kanadoje LB įsikūrė, kadangi atmesta pasiūlymai turėti bendrą organizaciją paremtą partijų ar organizuotų sąjūdžių santarve. Vieną tokią santarvę organizavo esan-

tieji kiek į kairę, o kitą - esantieji kiek į dešinę nuo vidurio. Absoliuti Kanados lietuvių dauguma pasisakė už individualių asmenų organizaciją, kurios pagrindiniai tikslai būtų lietuvių išlaikymas ir Lietuvos laisvės reikalai.

Daug metų Kanadoje lietuviškų politinių partijų veikla mažai ar ir visai nesireiškė, ir nebuvo pastangų ją įvesti ir Bendruomenės veiklą. Paskutiniaisiais metais jaučiama, kad kai kurie politinių partijų veikėjai po ketvirčio šimtmečio metu nori partinį elementą įvesti ir į Kanados Bendruomenės veiklą, ir tuo būdu pakeisti jos veikimo kryptį. Idėjos atsivežamos iš JAV - bių, kur ALTA (partijų ir grupių sąjunga) kreivai žiūri į JAV Lietuvių Bendruomenės

XXVIII LIETUVIŲ DIENOS LONDONE, Ont. 1983.X.8-9. Žurnalistas ALFONSAS NAKAS (Detroit), kairėje ir JUOZAS KRIŠTOLAITIS (Hamilton) KLB Krašto Valdybos narys.

Kalbėtojų nebuvo, o tai reiškė, kad susirinkom koncertui, o ne dažnai ilgokų kalbų išklaudyti.

Po Kanados himno, jungtinis choras, kurį sudarė Londono PAŠVAISTĖ, Ottawos RAMUNĖLĖS, Hamiltono Mergaičių AIDAS, Toronto Vyrų ARAS ir Toronto Mišrus Choras VOLUNGĖ, labai darniai ir galingai sugiedojo muz. J. Dambrausko "Maldą" ir muz. Emeriko Gailevičiaus "Lituaniką". Jungtiniam chorui dirigavo londoniškė muz. R. Vilienė, akomponavo muz. J. G. Ovedas.

Netrukus Toronto ATŽALYNO tautinių šokių grupė tikrai puikiai pašoko "Aštuonytį", tuoj pat scenoje pasirodė Ottawos mergaitės RAMUNĖLĖS ir padainavo kelis dainų pynę. Dirigavo R. Šulytė, akomponavo L. Lukšaitė.

Katučių sutiktas, scenon išėjo jau žinomas Canadian Opera Co. solistas Vytas PAULIONIS. Jis su pilnu įsijautimu įspūdingai padainavo teologo ariją iš komp. A. Jurgučio operos ČIČINSKAS ir "Sevilijos Kirpėjo" ariją "La Colunnia"/Rossini/.

Prie sol. Paulionio prisijungė londoniškė solistė-mezzo sopranas Irena ČERNIENĖ. Jie abu labai patraukliai padainavo muz. J. Stankūno "Humoreską".

Vėl scenoje išsirikavo Hamiltono Mergaičių Choras AIDAS, ved. D. Deksnytė. Padainavo lietuvių kompozitorių - F. Strolio, Br. Budriūno ir Ant. Račiūno kūrinių. A. Račiūno operos "Martytės" choro dainų interpretavimas, paremtas liaudiška melodika, atrodo, koncerto dalyviams paliko neblogą įspūdį / pati ope-

ra buvo skirta komunistų partizanei Marijai Melnikaitėi "išskelti"/.

Koncerto I dalį užbaigė ATŽALYNO šokėjai, ugningai pašokdami "Juodąjį Jonkelį" ir "Pasiutpolkę".

Po kelių minučių pertraukos, koncertą toliau tęsė Toronto Vyrų Choras ARAS, ved. sol. V. V. Erikaičio, akomponuojant muz. J. G. Ovedui. Choras padainavo žinomų mūsų dainų pynę ir iššaukė audringas ovacijas. Visi juto, kad ARAS yra pažymėtinas Kanados lietuvių choras, dainavime galės išreikšti visus pasigėrėtinius muzikos niansus.

Vėl pasirodžiusi sol. Ir. ČERNIENĖ jausmingai padainavo muz. O. Metrikienės "Mano Tėvynė" ir komp. Br. Budriūno "Paskutinis Birželis". Prisijungus sol. PAULIONIUI, jie abu davė komp. Bašinsko "Palik tik dainą man" ir duetą iš Mozarto operos "Don Giovanni". Solistas palydėjo katučių audra.

Bematant scenon atskrido iškilusis Toronto GINTARAS - tautinių šokių ansamblis, vedamas R. ir J. Karasiejų. Šokėjai su dainų palyda patiekė įspūdingai ištisą šokių pynę.

Atėjo eilė Toronto chorui VOLUNGĖ, ved. muz. D. Viskontienės. Šis choras, sakyčiau, atskleidė Nepriklausomybės chorų audus: A. Vanagaičio "Saulėlydžio Giesmę" ir Č. Sasnausko su sol. Ir. ČERNIENE "Karvelėli". Girdėjom giliai, lyg savyje, lyg tiesiog iš Tėvynės, kur dažnas iš mūsų buvom... uoliais choristais. Dėkingi likom VOLUNGĖI už šį malonų prisiminimą.

Užbaigai sceną vėl užpildė jungtinis choras, kuris įtikinančiai perdavė Verdi operos "Nabucco" vergų dainą. Muzika ir žodžiai mums tiko: aidėjo nepalaužiamas noras "įžengti į laisvę". Atplasnojo tautinių šokių šokėjai ir "Rateliu" užbaigė koncerto programą. Galingai nuaudėjo Tautos Himnas.

Padėkos žodį tarė Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos p-kė adv. Joana Kuraitė-Lasienė.

SOVIETAJAU YRA PRIVERSTI TRAUKTIS

Kada nors istorija atžymės dabartinį Amerikos prezidentą kaip išmokusį visus sovietų politinius triukus, suteikusius jiems laimėjimus nuo Baltijos iki Centrinės Amerikos.

Dabar prezidentas tais pačiais triukais mėgina atsiimti iš sovietų ką tik jie apgavimu laimėjo ir negalima pasakyti, kad tas jam nesisektų. Tą jam pilnai pripažįsta ir visa didžioji Amerikos spauda. "Time" žurnalas spalio 10 laidoje nurodo šiuos pastaruosius prezidento laimėjimus: 1) Karo paliaubos Libane, 2) Didžiausias pasisekimas prezidento kalbos, pasakytos prieš sovietus Jungtinėje Tautose, 3) Staigus santykių pagerėjimas tarp Amerikos ir Kinijos, kurios gyventojų skaičius neseniai jau pasiekė antro bilijono pradžią, ir 4) Amerikos Kongreso nutarimas palikti Libane Amerikiečių karių dar 18-kai mėnesių.

Kas domisi tarptautine politika, tai tam yra aišku, kad šie visi prezidento R. Reagano laimėjimai reiškia nieką kitą, kaip laisvojo pasaulio laimėjimus kovoje prieš sovietų svajones užvaldyti visą pasaulį ir išlaikyti visam laikui pavergtas tautas, o jų tarpe ir mūsų tėvynę Lietuvą.

(... Nukelta į 3 puslapį)

veiklą ir pastaraisiais metais į tą trintį įtraukė ir VLİKĄ. Besiginčydamai jie turi tiek daug "fun", kad jiems jis pradeda eiti per ausis...

Reikia kreipti dėmesį į visokių organų rinkimus. Reikia žmonių, kurie būdami KLB organuose pirmoje eilėje rūpinasi Kanados Lietuvių Bendruomenės reikalais, suvokią kad Kanados lietuvių šių laikų gyvenimo sąlygos ir reikalai yra ne tie, kurie buvo prieš 35 metus tremties stovyklose Vokietijoje, ir per daug nežūri, kas darosi už tvoros pas besiginčijančius kaimynus. Dn.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

L. EIMANTA S

/tęsinys/

Kai dabar mūsų mokyklose vis daugiau atsiranda mokinių, kurie menkai tekalba lietuviškai, ar net visai nemoka lietuvių kalbos, tai jiems reikia skirti ypatingą dėmesį juos benukiant lietuvių kalbos. Šių Studijų Savaitėje turėjome bent porą šiam reikalui gerai paruoštų paskaitų.

Pirmoji kalbėjo mokytoja Sofija JONYNIENĖ iš Chicagos. Benukdamas virš minėtus mokinius, ji bent pirmąsias mokslo metų tris savaites nevertojanti jokių vadovėlių. Ji tik su mokiniais daranti pasikalbėjimus bei vartojanti jos pačios pagamintus paveikslėlius. Pradžioje vyksta susipažinimas: mokytoja pasisako savo vardą-pavardę, o vaikai savo. Toliau kalbama apie klasėje esančius daiktus. Kai kas sako, kad klasėje reikėtų kalbėti tik ta kalba, kuria mokoma. Tačiau prelegentė visgi paaiškina mus daranti ir angliškai, jei

vaikai tik tą kalbą tegali suprasti.

Vėliau mokytoja Jonynienė vartoja A. Rinkūno vadovėlį "Ar kalbate lietuviškai?" ir pamažu einanti prie rašymo-skaitymo Taigi, ji vartojanti garsinį metodą.

Ilgainiui tinka jau ir dr. D. Tamulionytės vadovėlis "Lietuviais turime ir būt". Specialių gramatikos pamokų prelegentė kaip ir nedaranti. Gramatika paprastai ateina per skaitymą ir rašymą.

Jauna Lemonto mokytoja Nida MASIULYTĖ, turinti akademinį diplomą, skaitė paskaitą apie lietuviškai mokančių mokymą pagal dr. D. Tamulionytės vadovėlį "Lietuviais turime ir būt", bet prelegentė prisipažino, kad mokykloje vartojanti ir A. Rinkūno vadovėlį "Ar kalbate lietuviškai?" bei paveikslėliuotą - sulietuvintą Scarry "Mano Žodyną".

Toliau paskaitoje tačiau ji visą dėmesį teskyrė D. Tamulionytės vadovėliui.

Vadovėlis suskirstytas į 30 pamokų, kitaip sakant, atitinka mūsų mokyklai per mokslo metus turinčiai apie 30 pamokų. Kiekviena vadovėlio pamoka turi 4 dalis: a ir b dalyse tėra gramatikos dalykai, c ir d dalyse - straipsneliai iš Lietuvos istorijos, papročių bei žaidimai. Istorijos temos yra labai išbalansuotos, daug faktų, mažiau romantikos.

Vadovėlyje daug spalvingų ir kitokių paveikslų. Yra ir metodinių nurodymų. Bendrai, atrodo, vadovėlio autorė stengėsi, kad vadovėlis vaikams būtų patrauklus. Prelegentės nuomone, vadovėlio autorės tikslas buvęs, "kad lietuviai išliktų lietuviais, o nuo lietuviybės nutolę - vėl sugrįžtų į ją".

Prelegentė šalia vadovėlių taip pat vartojanti daug savo pagamintų paveikslėlių ar kitų reikalingų priemonių.

(... Atkelto iš 3 puslapio SOVIETAU JAU ...

Neretai politinės nedidelės erudicijos veikėjai skelbianė viltį, kad Amerika tuoj pat neišlaisvina Lietuvos. Kaip gali išlaisvinti, jei iki R. Reagano joks Amerikos politikas nediršo prieš sovietus pajudinti nė piršto?

Paliaubos Libane reiškia, kad iš Artimųjų Rytų, iš alyvos šaltinių, sovietai gali būti išstumti visam laikui: ir be jokio didelio karo, kuris tikrai galėtų užsiliepsnoti ne ten, kur jo reikėtų. Žinoma, kad šios paliaubos daug ko dar nežadada, tačiau paliaubų pasiekė nauja, labai reikšminga, Vakarams figūra - princas Bandar ibn Sultan - naujasis Saudi Arabijos ambasadorius Amerikoje. Jis yra baigęs Amerikos aukščiausias karines akademijas, sprausminių lėktuvų lakūnas. Gi Saudi Arabijos begalo turtingoje kišenėje sėdi beveik visi Arabų kraštai. Lėšų nutraukimas galėtų sužlugdyti net Syriją, kuri dabar yra numatyta, kaip nauja bazė sovietų įsigalėjimui.

Netenka nė bekalbėti apie Kinijos - Amerikos susidraugavimo reikšmę. Jau vien tas bendravimas varo sovietus iš proto. Dar nepriklausomoje Lietuvoje sovietų agentai aiškino, kad kas susidės su "Kitaju", tas laimės pasaulį. "Kitaj" reiškia Kiniją. Nuo

amžių rusai bijo kinų kaip mato. Nieko stebėtino, nes kinų gyventojų skaičius dabar siekia virš vieno bilijono, o sovietų tikrai bus išdėstytos, tai vargšai sovietai vėl apsiuks, sakydami, kad derybų jie nenutrauks.

Taigi sovietai nebežino kur šokti. Kur jie bepultų, vistiek visur jų laukia nauja akmeninė siena. Bet visa tai yra tik pradžia. Spaudimas bus išvystytas toks, kad ateis laikas, kai sovietai ir be karo bus priversti iš visur trauktis, kad ir tik žingsnis po žingsnio. Prezidentas R. Reaganas greičiausia ir po sekančių rinkimų bus Baltuosiose Rūmuose, ir būtų pavergtos tautoms didžiausia nelaimė, jei į juos vėl ateitų koks Roosevelt tipo prezidentas, kuris ir pradėjo Rytų - Vidurio Europą išdalinti sovietams ant sidabrinių padėlo...

Taigi, brėsta labai svarbūs politiniai laikai, todėl ir mes lietuviai turėtumėm tam geriau ruoštis. Turėtumėm sumažinti pavergto krašto lankymą ir tuo Lietuvos smaugko rėmimą milžiniškom dolerių sumom. Perdidelis pragmogavimas, kad ir po pasaulį mašandio mūsų jaunimo, nieko gero nedavė ir nieko negali duoti. Bendravimas su tautos priešais, kad ir formaline prasme, jokiū būdu nereiškia kovos su juo. Tą patvirtina kitų tautų negailėstinga kovavimas su savos žemės okupantais. Afganistano kovotojai lanko Kabulą tik tikros kovos tikslais.

S. Šetkus

SOVIETŲ REALYBĖ

AUTOMOBILISTŲ VARGAI IR DŽIAUGSMAI SOVIETIJOJE

Patrick MENEY

VERTĖ L. M.

Kai N. S. Chruščiovas lankėsi Amerikoje, jį nemažai kas nustebino. Jis taip pat daug ką kritikavo, bet ne visi jo prasižiojimai buvo nevykę. Taip, sakysim, komentuodamas automobilių gausą keliuose jis pastebėjo, jog čia esama būdingo kapitalizmui švaistymosi (energijos krizės tuomet dar nebuvo). Nežmoniška didelio mašinos jis matė vos vieną vairuotoją. Kada ne kada kokią keleivį. Tos mašinos kėlė triukšmą, pirsčiojo anglies dvideginį, sargdino svietą vėžiu, teršė gamtą, pagaliau užkimšdavo gatves ir aikštes. Pamoka Chruščevai buvo aiški: būtina tvarkytis protinčiau, vengti tokių buržuazinių nesąmonių. Užtat grįžęs, kad kaip mini Alexander Werth savo knygoj Russia: Hopes and Fears (1969) jis išdėstė savo tezes. Milijoniniame mieste, Maskvoje, nebūtina leisti visiems trankytis nuosava mašina. Potvarkiai, žinoma, neliešų valdiškųjų mašinų, bet šiaip sostinei pakaktų 5000-10.000 taksai flotilijos. Jais naudotųsi piliečiai turintieji sunkius bagažus. Kitiems liktų viešojo susisiekimo priemonės.

Iš tų Chruščiovo svajonių, žinoma, nieko neišėjo. Automobilių skaičius Maskvoj augo kaip aušos. Mat mašina tenai, kaip ir visame pasauly, nėra vien susisiekimo priemonė. Tai statuso simbolis, akvvaizdžiausias įrodymas sau ir kitiems, kad žmogus gyvenime prasisiekė, kad jis sumanesnis, protingesnis už kaimyną. Nenuostabu, kad tarybiniai piliečiai jį geidžia, kad jaunimas jas dievina. Net patys SSSR vadai renka kolekcijas (Brežnevas), nežūrint, kai Sovietų Sąjunga faktiškai net nepajėgi paleisti automobilių masinę apyvartą. Tam reikia gerų kelių tinklo, remontu dalių, jų sandėlių, benzino stotelių, garažų, visokiuo aptarnavimu, o tie dalykai taip greitai nesutvarkomi, neišgyvendinami.

O jei ir būtų įveikiami, kažin ar tai išeitų režimui į naudą. Apie tai žmonės nepagalvoja, nors šiaip jų lūkesčiai suprantami. Apie juos vadažiai kalba, ilgus metus dirbęs SSSR, prancūzas Noulin:

"Automobilis - tai prestižas, tai pavydus kaimynų žvilgsniai, tai laisvė, nepriklausomybė, tai šeimos dievas. Išskyrus tuos, kurie naudojami tarnybinėms mašinomis, tik viena šeima iš šimto gali atnašauti jam mišeles; likusiems 99 tenka vien būti suklauptiems prieš jį. Turėti mašiną reiškia galėti nuvažiuoti į savo sklypelį, į "dačią", nuo pat penktadienio vakaro. Tai reiškia auginti daržoves, džiaugtis santara šeimoje, turėti glaudų šeimyninį gyvenimą.

Tai pakaitalas pagirioms. Pramatyti pirkti mašiną reiškia tuo pačiu imti taupyti, kad galima būtų už ją mokėti "cash". Moteriai - tai būdas tramdyti vyrą biudžeto pagalba. Toks vyras jau nebe tas, jis nebergeria.

Visa tai jam pačiam į naudą, antraip jis prarastų šoferio leidimą. Žodžiu, tai naujo gyvenimo aušra". (Gerald Moulin. UBURSS. Paris, Gallimard, 1980).

Toliau Moulin sumini, kokia vyksta automobilio savininko permaina. Užot likęs svetingu, lipšniu, draugišku, pasiryžusiu dalintis bet kada baltakės litru su kaimynu, dabar jis jų vengia, darosi materialistu...

Sunku nepastebėti, kad G. Moulin kiek perdeda automobilio dorovinantį vaidmenį, kaip kovos paties girtavimo priemonę. Visiems žinoma, kad automobilį įsigyti tau pant - neįmanoma. Juos turi vien spekuliantai, paskui visi aparaičiai, partijos pareigūnai, kurie gyvena visai kitu gyvenimu negu liaudis.

Kur kas įdomesnę, bent rečiau girdėtą prielaidą, iškelia Emmanuel Todd, kurio manymu, bet koks palaisvėjęs piliečių tvarkymasis nuo vieno krašto į kitą, būtų pragaišgas režimui, nes jis negalėtų jų kontroliuoti, ypatingai tų šunsnukių disidentų.

"Totalitarizmas negali sau leisti", rašo jis, kad žmo-

nės laisvai judėtų. Vienu iš sovietinės diktatūros esminių bruožų yra tai, kad teritorija padalinta į hermetiškus vienetus, ir kad visuomenė taipogi suskaldyta. Automobilio dėka būtų galimi visokie kontaktai ir, svarbiausia, tai suteiktų galimybę disidentams keisti gyvenamąją vietą. Šiuo metu KGB biurai, kurie įrengti kiekviename aerodrome, kiekvienoje gelžkelio stotyje, leidžia valdžiai gana tiksliai užregistruoti visas žmonių išvykas. KGB persikrautų darbu, jei automobilių skaičius padidėtų masiniai. SSSR yra įsivežusi su visais įrengimais (les clefs en main) keletą gamyklų: Fiat ir Renault. Bet tuo norima aprūpinti geros kokybės mašinom vien aparaičius, o ne imtis gaminti jas masiniai. Konkretus įrodymas: SSSR gamina maždaug 4,5 automobilio tūkstančiui gyventojų (Prancūzija 60-tūkstančiui gyventojų). Bet jinau sau leidžia prabangą eksportuoti dalį gamybos. Tai kiek nustebino Fiat vadovybę. Ji manė; kad runkos pačioj SSSR dydis apsaugos ją nuo konkurencijos, bent trumpam laikui. Aparaičiai yra aprūpinti, o vietinė paklausa gali stagnuoti". (Emmanuel Todd. La chute finale. Essai sur la décomposition de la sphère soviétique. Paris, Laffont, 1976).

BALTO AISČIŲ CIVILIZACIJOS LIKUČIAI

J. J. B.

/tęsinys/

Dar primename Krokuvos trimitininko legendą, kuris iš GEMALĖS ŠVENTOS bokšto pamatęs artėjančius prie mūrų totorius, pradeda groti pavojaus signalą... kuris staiga nutrūksta nebaigus gaidos, nes strėlė perveria budėtoją /žiburin/... Tą signalą Krokovoje dar ir šandien tebetrimtuoja, nors ir nežinodami jo prasmės.

Ispanų avių ganytojai įsitaisė pigesnę priemonę už "matas" - aukštus kūjokus, kuriuos jie vadina zancažanga /iš "žengti"/. Tai grynai baltų ir sanskrito žodis.

O. DE MILOŠ /Milašius/ "Les origines Iberiques", užtikęs Ispanijoje tik mums būdingą "elis" galūnę jų senoviškų dvasių varuose Odiel, Teruel, Mata-schel, Montiel, Aliustrel, Arvidel, Urgel, Riguel, Berriel, Gabriel /Gabišlė/ pridėdą kartų komentarą: "Puor des raisons d'ordre religieux... ses origines devaient, de long siecles durant, demeurer cachés à une race déchue, et soumise à la plus dure des lois..." "Tikybinais sumetimais... ilgų amžių bėgyje toji kilmė /baltų-vyčių-gudų/ turėjo būti nuslėpta nu-puolusiai ir pavergtai kiečiausiam įstatymui rasei".

6. Nauvaros Kraštas

Iš tikrųjų yra kuo pasipiktinti, nes bernelis, saulelė, mergelė, rūtelė ir t. t. randami beveik kiekvienoje mūsų liaudies dainoje. Ta pati Gabijėlė, šventoji židinio dvasia, mūsų liaudies nepamiršta, neatremiamai liudija Baltų-Aisčių išeivius krašte, kurį jie pavadina Nau-jaia Vara /Nevarre/.

Mūsų žodinis palikimas ispanų kalboje yra toks turtingas, kad melste meldžiasi mokslieško tyrinėjimo. Čia pacituosime dar žiupsnelį pavyzdžių: Abiero - atvertas, galon - galonis /rankovės užbaigos papuošimas/, garbo - garbė, banda - banda /kaimenė/, bandera - banduorė /susibūrimo ženklas, taip atsirado vėliavos/, trampa - trampa /trempti, trambuoti/, hidalgo - gudelga - /kilnios giminės/, godo - gudas, grapa - graiba /sega - moji agrafkė/, manta - manta, pachol - pakulos, suveiti

plaukai; vara - Kastilijos ilgio mastas /plg. mūsų varsta/ rancho - /va/rančius, varlūkis, dvaras; varon - vyro - nis, vyras; vereda - var-eida, takas; veredero - vareide - rys, pasiuntinys; verrugo - vergas, vargšas; molino - mėlynas ir t. t.

Dar paminėkime žirgyno terminų tarpe randamus bermejo - bėras plaukas; charro - šėrėjas /žirgų žinovas ir ganytojas/, suerte - espuela - /špyra /pentinai/...

Sėdyla ir brizgila; tarsi Jurgėla - Mingila - Daugėla ir t. t. rodo neabejotinai jotvingių kalbos lytis. J. Basanavičius teisingai tvirtino, kad jotvingiai tai tik kitas vyčių-gudų vardas.

Ispanijoje išlikusių baltų-aisčių žodžių bendra ypatybė suduoda skaudų smūgį vizigotų vokiškumo teoretikams: grapa yra kilusi iš veiksmoždžio "griepiti", vokiškai greifen; godo kilęs iš gudo, ne iš got. Kaip gi tai galėjo atsitikti? Kaip tie "gotai" staiga ėmė savo noru ir atlietuvino vokišką "Lautverschiebungą". Tokios malonės iš vokiečių nesitikėjome...

7. Balto -Aisčių Kultūros likučiai Vakaru Europoje

Kuomet EILARIKIO Vyties draugonės su paradine uniforma ir trankia daina įžengė Romon, jų sidabrų ir brangakmenių išmuštų kardų makštys, balnai, /k/ amerikoni ir šandien pamėgdžioja didelių pradu metu/, kamos, diržai, skydai su garbės ženklais padarė romėnams pritrunkiamą išpuį... /Maskoliai šandien mus vadina "barbarais"...

Romėnai, kaip ir šandien "sovietai", laikė save rafinuoto skonio ir pažangaus meno civilizuoata tauta. Vietiniai "arbitier elegantiarum" puolėsi pamėgdžioti akso-mo rūbus, aukso ir sidabrų išsiuvinėjimus, ilgus kelnes /nė bavarų, bet barbarų/. Jiems ypatingai krito į akis sabalų, sidabrinių lapių /iš Lapland/, bebrų, kiauinių kailių papuošimai.

Tas "gotų" madų istorijos periodas, kitų vadinams "The Dark Ages", atskleidė naują lapą Europos apsirengimo istorijoje. Buvo amžinai palaidotos graikų ir romėnų togos, tunikos ir plepamai. Jų vietoje Vakarų diduomenė apsirengė "viduramžių rūbais", o liaudis Italijoje - Ispanijoje - Prancūzijoje "tautniais rūbais", kurie buvo nukopijuoti nuo mūsų.

Jeigu norite išsivaizduoti, kaip atrodė baltų pulkų uniformos, užtenka apsilankyti jau minėtose bulių kovose arenoje ir pažūrėti atidarymo eisenos "paseto". Mata - dorų ir jų kvadrilijų uniformos yra griežtai tradicinės ir saugomos /kaip Vedos sanskrito raštas/ tarsi didžiausia šventenybė. Jos, kaip ir mūsų kalba, ar Romos dvasininkų rūbai, išliko virš tūkstančio metų nepakeistos...

Be to, turime ir originalių to laiko papuošalų beveik kiekviename didesniame Europos muziejuje. Būdinga, jog vyčių-gudų atsineštos sagos ir brangakmenių inkrustacijos bei odos išdirbiniai visai atitinka taip vadinamą Merovingų meną /pirmosios prancūzų karalių apkrikštytos dinastijos/. Tai seniausias liaudų /frankų/ menas, kurio stilius labai panašus baltams.

KROTECHILDOS GIESMĖJE minima, jog frankų ambasada keliaujanti pietų Prancūzijoje ir priėjusi Lo - aros upę /t. y. Akvitanijos gudų rubežių/, apsirengė savo pačiais geriausiais išieginiais rūbais, "kad nesugėdytų prieš gudus, garsėjusius savo puošnumu".

/bus daugiau/

ISPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS Į LIETUVĄ

R.F.

(Pateikiame pluoštą kelionės įspūdžių. Juos aprašo jaunas, angliškai rašantis lietuvis, pirmą kartą lankęsis Lietuvoje)

4. Pamphlets in English rest on various tables everywhere. Their topic: how China is maneuvering to carve the globe into three superpowers.

This rainy morning in Riga we went to a Museum of Technological Achievement somewhere in the Woods. Displays dealt with everything from heavy industry to home-made dolls. I didn't like the way the guide always talked with her back turned -- especially when I penetrated her spiel with questions concerning Atomic power plants.

Back in the bus everybody had the blahs. The whole city looked bored. Another day, another bowl of borsch.

Then came the tour de force! As I plundered my pockets for the hotel visa, I heard a voice call my name. There, outside the entrance, stood my cousin Kazys! He had come all the way from Lithuania to page me in every hotel in Riga. I had met him briefly in the whirl and swirl of events in Vilnius. But I had thoughtlessly cut short his salute by shooting off to a theatre concert I did not want to miss. Now I missed him. I hugged his husky heart with all the happy words my halting Lithuanian could unleash.

Kazys was braver than my other batch of cousins. I had sensed they were in competition for my favor. Kazys was losing put in the game between filial piety and family quarrels. So he whispered what the internal affairs of my heart had been longing to hear. Did I want to visit my mother's native village, her **tėviškė**?

I nearly jumped higher than the thirty stories of the Hotel Latvia! I told a traveling companion from Toronto where I was going. Just in case. Hush-hush. Kazys and I then casually strolled to the car which would convey us through the outlawed interior of his homeland.

The machine was a teeny-weeny Zhiguli. An Italian-made Fiat. Five children sat folded up in the back. The driver was a teacher when she wasn't smuggling in transgressors. Beside her sat Kazys' obese wife. And between her feet on the floor lay their eleven-month old son. I pretended to be a sardine and located a breathing hole. Two of the kids nestled on my knee. Four hundred kilometers in the same position!

To make matters worse, the differential of the car had broken while driving to Riga. The red Zhiguli had a funny tilt to it from all that excess weight. The muffler

was falling off. And to tip the limits, since the distances between service outlets are so great, motorists carry their own gas and oil in metal containers in the trunk of the car. Well, this is the way I would want to go. Whenever the wheels crashed onto railroad tracks I braced myself to be blown to bits back to Canada.

- Į pirmą, į pirmą! - Kazys impatiently commanded the teacher to trek over the tracks in first gear.

In disgust, they changed drivers. Kazys attached a wire to support the muffler. Our brood of Baltic young-bloods did not stop munching on tomatoes and hard candy until sleep finally caught up with them. I got a kick out of one of Kazys' sons who looked like a little blond, James Cagney. He would wake up on my knee, scowl at me quizzically as if I were some extra-terrestrial from another world called North America, then nod off again.

Ziping along in the Zhiguli, changing chauffeurs, Kazys and I amused ourselves by tickling the tots with our chin stubble. The teacher and her daughter sang songs or recited lyrics by Maironis since the car had no radio. Kazys kept scolding one of his girls for reading a book. After the third reproof, I enquired why the child was forbidden to read? Answer: she has bad eyesight and glasses are a luxury. No wonder you rarely see Soviet writers wearing specs. Chekhov with his pince-nez?

I soon adjusted my vision to the constant sight of military transport vehicles rumbling by a few meters from my reach. Mutual non-recognition. They somehow made the attacks of cramps easier to contain. While the small fry drowsed, we adults addressed ourselves to earth-chalking questions such as military induction in Canada, comparative cost of food, clothing, shelter, real and unreal income, until we too dozed off into the land of nod.

The small towns seemed null, dull, and void of something. Workshops and mini-factories everywhere. The countryside could have been any rural route in Quebec or Ontario. Instead of Trans-Am's, Sting Rays and GM trucks whizzing by, you witness Zhigulis, Maservas, and Volgas. Combines are combines and haystacks are haystacks anywhere. Except on collective farms, instead of five cows, you see five hundred!

We traveled through a tremendously long tree tunnel that extended for kilometers and kilometers. The oak trees met over the middle of Highway 50 in a topiary arch. The base of the trunks were painted white all around. They serve as light standards to steer by at night.

The tree tunnel ends. Then a white wooden sign says:

LIETUVA

LTSR

"Ant Lietuvos Turto Sėdi Ruskiai!" - Kazys interpreted the letters for me.

So this is it! Mother Lithuania. I waved hello for my mother. Wow, look at those cows! Fields of flax, rye, barley, pretty pastures as if rolling through a postcard.

The road surface altered from faultless asphalt to punishing gravel paths and unmarked turn-off's. At one point we came to a crack in the road which was a chasm as wide as a trench! We hit headlight-high mounds of gravel forming two lanes. A miracle the ten of us did not topple over jostled by the jolts. The Zhiguli zig-zagged through the swale until dust settled thick on the windshield. The car stalled and whined like a mad cur, then started again with strange noises along the treacherous trail until the treads finally fishtailed onto solid ground.

We passed a military base near Šiauliai. A yellow car suddenly pulled up behind us and signaled us to stop. Oh, no! Not the NKVD secret police! We had been followed?

- Papa! Duok man tą foto aparatą! - Kazys' daughter alertly reminded him about my Image/Autoflash camera which he had placed in his jacket pocket to prevent from getting scrunched.

I slouched down in the seat. The children formed a protective wall around me in a mutual assistance pact. Kazys eased out of the car, carefully and cordially. One of the kids commented that the man was not in uniform. A plainclothes tourist-trapper. His voice came closer and closer. He spoke Polish. But instead of poking his head through our window, he checked under the chassis. More words, and then chuckles. Nine alarmed faces stared frozen with fear as Kazys hopped back into the car with a big grin. Apparently, the guy had only been a friendly driver informing us that our muffler was falling off!

The world began to breathe again.

We made it to my mother's **tėviškė** by twilight. I was to bed down overnight in Kazys' half-built house. When I entered the living room, two of the neighbors teenage daughters were watching TV. They fled home at the sight of me. A detourist! An enemy of the people!

- Nu, bijot! - Kazys called after them.

At least his children had gotten used to me. Though they still gawked at this alien who was causing so much trouble for them. As we sat on the sofa, they tried on my sunglasses, one by one, for a treat. The four of them said this was a trip they would never forget.

Sunday.

Woke up to the sound of Kazys soldering the muffler together. He wore a gray fedora and stovepipe pants while he worked. The teacher's daughter lay fast asleep outside in a cannibalized car propped up on its side by a peddle bike.

/to be continued/

Apie Lietuvius Kalinius Mordavių Žemės Kacetuose

Vertė A. Ž.

1. Neperseniausiai pasirodė antrosios Eduardo KUZNECOV'o knygos LAIŠKAI IŠ MORDAVIŲ ŽEMĖS /"lettres de Mordovie"/ vertimas. Joje aptinkame tokį gabalėlį:

"Reikėtų kaip nors padėti Liudui SIMUČIUI. Prieš porą dienų gavau iš jo laišką. Jį pagaliau paleido. Uždarytas už grotų, kai jam buvo dvidešimt metų, šis juodbrūvis vyrukas išneria paviršium 42-jų metų-invalidas ir sukumpęs. Kiek jam beliko pagyvent pilnatviškai laisvėje?

Kai aš 1968 m. užsitrenkiau už savęs kalėjimo duris, mano moralė buvo geležinė. Ir tai ši savijauta ilgai netvėrė. O jis, Dieve mano, viską pradeda iš naujo. Tai matosi jo laiške:

"Garbė Augščiausiajam! Brangus Edik, rašau tau iš Bielorusijos stoties! Vakar, vasario 3 dieną, 16 valandą 30, aš ištrūkau iš pragaro. Nežinau, ar nukeliausiu ro-jun. Man sumažino bausmę, atsiliepė į motinos prašymą birželyje. Man dar buvo likę treji metai ir keturi mėnesiai. Nežinau, ar džiaugiuosi, ar man gaila. Išmaldos aš nemėgstu.

Esu stotyje. Mano traukinys į Klaipėdą išeina už dviejų valandų. Jaučiuosi nekaip. Visi žmonės aplinkui atrodo padorūs, sotūs piliečiai. O aš?... Visi pastebi mano aprėdą. Milicininkai eina be perstojo reikalauti pažymėjimo, kad esu paleistas laisvėn. Jaučiu, kad imu jų nekęsti, nors nebuvo kada juos pamilti. Maksvoje aš nieko neaplankiau. Skubu grįžti, pradžiuginti motinos. Laikykitės, Edik, Alik, Juri, Petro, Michail! Tesaugo jus Dievas! Jūs visadaliksit mano širdyje. Ir aš verkiu..." Liudas

1977 vasario 4 d.

Kas tas Liudas Simutis, kuris neužmiršta savo draugų Mordavijos pelkynuose ir kuriam, kaip ir kitiems kaliniams - Alik, Juri, Petro, Michail - dedikuoja savo knygą Eduardas Kuznecov'as? Norint su juo susipažinti, tenka grįžti į pirmąją Kuznecov'o knygą DNEVNIKI /"Prison Diaries"/, nes Simučio portretas užima jos stambiają dalį.

Ar tai tikras asmuo - trespredžia skaitytojai. Kartais ilgoki, kartais sunkiai mums suprantami tie puslapiai atskleidžia, mūsų manymu, politikaliųjų nuotaikų svyravimus, kartėlio bei vilties priepuolius, bet taip pat ir žemaitišką kietumą. Ir skamba autentiškai.

O Kuznecov'o atsiliepimai apie kitus lietuvius lageryje neabejotinai malonūs ausiai.

Eduard'as Kuznecov'as
PASMERKTOJO MIRIOP DIENORAŠTIS

1971 gegužės 23 d.

Pskovas. Apie 40 kalinių išlaipinami; beveik tas pat 4 psl.

skaičius sulipa traukinin. Du patalpunami pas mane. Vos pamačiau jų čemodanus ir maišus, supratau, kad jie nubausiti pagal 58-tąjį paragrafą. Kriminaliniai nusikaltėliai retai kada tasosi su maišais ar šiaip kokiais ryšuliais. Paprastai jiems kyšo iš kišenės silkės uodega arba kepalas duonos, ir nieko kito. Nors nesivada; Pskove prisijungė prie traukinio du agšto ūgio latviai, abu plėšikai, kiekvienas su pora čemodanų. Iš karto aš pamaniau, kad tai "penkiasdešimtaštuntininkai", bet prašoviau pro šalį. Čemodanai nėra būtina patikimu ženklui; kartais juos nešasi baltai, vakariniai ukrainiečiai ar kaukaziečiai.

Mano pakeleiviai abudu lietuviai, keliaują iš Vilniaus į, savaime aišku, Mordaviją, bet į griežto režimo stovyklą. Vienas jų, Baniulis, apie penkiasdešimt metų, šešių pėdų ūgio vyras, varo savo bausmės 13-tuosius metelius. Nesistebėčiau, kad būtume kur nors susitikę. Kitas - Leikus, kresnas, plačiapetis vyras, kuris išsaugojo savo kariškio povyžą, nežūrint amžiaus, bus, įsivaizduoju, kokių 60-ties metų. Jis buvo Lietuvos tautinės kariuomenės kapitonas ir gynė savo žemę nuo sovietinių išvaduoju, o dabar jį nuteisė 15 metų už "išdavystę" /O, logika! O teisė-tume!/. Baniulį buvo nugabenę į Vilnių, kad jis identifi-kuotų kažkokį žmogų, kuris dalyvavo Lietuvos tautiniame sąjūdyje, bet jis atsisakė atpažinti.

Lietuviai aplamai stovykloje laikosi labai tvirtai. Tuo tarpu latviai paprastai elgiasi iš prigimties vergiška ir konformistiniai. Nieko nuostabaus, nes karo metu latviai bendradarbiavo ir su rusais ir su vokiečiais, tuo tarpu kai lietuviai kovojo su jais abiem, gindami savo nepriklausomybę /Red. pabraukta/. Jauni latviukai yra paprastai padorūs piliečiai, bet jų stovyklose nėra daug.

1967 metais vieną lietuvį /neprisimenau jo pavardės; atsimenu, kad skaičiau apie jį Aktualijų Ivykių Kronikoje, kuris buvo atlikęs 17 iš 25 bausmės metų, Čeka prikalbino parašyti malonės prašymą. Jis parašė, bet nieko iš to neišėjo. Tada jo krašto žmonės nuo jo nusigrįžo/jei jūs prašote malonės, jums nelieka nieko kito, kaip atsizadėti idealų ir savo veiksmų, ir prisipažinti, kad mylite valdžią/, ir jis nusizudė. Vidury dienos jis išoko į uždraustą zoną ir nudavė tarsi mėginąs perlipti per tvorą už kelių jardų nuo sargybos bokštelio. Nieko nebuvo paprastesnio, kaip jį sulaikyti. Kur jis stovėjo, priešais buvo augšta tvora, už jos spygliuotų vielų tvora, o per kelis žingsnius - sargybos būdelė, pilna kareivių. Bet sargyba pašoko ant kojų ir suvarė į jį apkabą po apkabos.

Kai kalinys užmušamas draudžiamoj zonoj, žudi-kas visada susilaukia iš vadovybės padėkos ir gauna atpildo dvi savaites atostogų. Netvirtinčiau, kad vien dėl to sargybiniai, kurie saugo politinius kalinius, lekia tekini ir subado durtuvais kiek galint greičiau kiekvieną patrakėlį ar pamišėlį.

Vadovybė jiems pasakoja fantastiškiausias ir siaubingiausias pasakas apie tai, kokie mes sukti ir gudrūs.

Man žinomi keli atvejai, kai tariamus pabėgėlius, apsuptus iš visų pusių ir stovinčius iškeltom rankom, nudėjo vietoje. Tai atsitiko Algiiui PETRASKEVIČIUI 1958 metais. Kiti du vyrai, su kuriais jis bėgo, buvo užmušti; vienas iš jų, kai korėsi, beginklis į medį. Tuo tarpu jį, nors dukart sužeistą, palaikė mirusiu. Tai buvo vienintelis daiktas, kuris jį išgelbėjo. Stovyklos ligoninė buvo per daug perkimšta, kad ten jį numarintų. Vadinas, jie pasitenkino amputavę jam dešinę ranką iki peties, nors ji buvo tvarkoj/kaulas nebuvo paliestas/. Vėliau jis protestavo prieš "operaciją", kai išgirdo chirurgo sakant: "Užsi-tikrinkim, kad jis niekad to nepamirš, kol gyvas!"

Jam tada buvo aštuoniolika metų.

1971 m. rugpjūčio 22 d.

Simutis davė man savo pareiškimo, kurį jis pasiuntė pernai Augščiausiajai SSSR Tarybai, nuorašą. Jis prašė manęs, kad duočiau jam kokių sugestijų naujam pareiškimui. Jis bandė, kaip jis sakėsi, įvengti bet kokių dalykų, kuriuos būtų galima apšaukti antisovietiniais, bet jis nebuvo linkęs nutylėti tikrųjų priežasčių, kodėl tiek lietuvių yra kalėjimuose. Jo neatsiklausęs, aš nusprendžiau nusi-rašyti tą jo pareiškimą, kadangi buvau tikras, kad, jei čekistai ir aptiktų mano rankraščius, tas pareiškimas, kuris tuo metu bus pakeliui į Prezidiumą, jų tarpe nesiras.

Augščiausios SSSR Tarybos Pirmininkui
Nuo Liudviko, Adomo sūnaus, Simučio
Pareiškimas

Man buvo penki metai, kai man parodė tėvo lavoną. Pusė jo veido buvo ištinus, kita kruvina. Jam buvo išlupe akis. Oda ant kojų ir rankų bolavo nuplikinta, suskirdusi. Liežuvis perrištas su virvute. Jam buvo sutraiškė lyti-nius organus /tai aš sužinojau vėliau/. Šalia jo gulėjo eilė kitų sumaitotų kūnų. Atsimenu, kad mano motina raudėjo, ir kad buvo daug nepažįstamų žmonių. Jie keikė bolševikus.

Aš nebuvau girdėjęs prieš tai žodžio "bolševikas". Tai buvo pirmas kartas, kad gyvenimas man parodė taip akivaizdžiai jų egzistenciją. Net per daug akivaizdžiai, nes jų buvimas - tai tie sužaloti kūnai ir visur girdimi prakėkimai. Bolševikai tai žmogėdros, siaubingos pabaisos, išsigimėliai, žmonių padugnės. Tie prakeikimai sklido ne iš agitatorių lūpų, bet iš motinų, žmonių, net vyrų, kurie alpo, pilna to žodžio prasme nuo siaubo ir skausmo.

Tai buvo 1941 metų birželyje, kai traukėsi Raudonoji Armija. Man buvo penkeri metai.

Aš buvau antisovietinės organizacijos LLKS /Lietuvių Kovos už Laisvę Sąjūdžio/ eilėse ne todėl, kad man buvo svetimi socializmo idealai - buvau per jaunas suprasti teorijas - bet todėl, kad tarybinė valdžia, primesta Lietuvai Raudonosios Armijos pagalba, smurtiškai elgėsi su tais, kurie atsisakė prisiiinti jiems nesuprantamą, naują santvarką.

/ bus daugiau /
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

AUDINIAI IR DRABUŽIAI

Kauno Paveikslų Galerijoje vyko liaudies meno paroda tema "Devynioliktojo ir dvidešimtojo amžių audiniai ir drabužiai".

Toje parodoje rodomi kaimo audėjų ir mezgėjų rankdarbiai iš M.K. Čiurlionio Dailės Muziejaus rinkinio.

MOKSLEIVIAI LAVINAMI MUZIKINIAI

Valstybinė Filharmonija / įkurta ir veikianti taip pat ir Lietuvos nepriklausomybės laikais / Telšių, Plungės ir Kretingos apskrityse savaitę laiko koncertavo tu vietovių moksleiviams.

Jie turėjo progos susipažinti su Filharmonijos veikla, solistais ir instrumentalistais.

Atskirais koncertais buvo applankyti Mažeikių, Skuodo, Palangos ir Nidos moksleiviai.

PASIŽYMĖJO KAUNO MEDICINOS INSTITUTAS IR PROF. DR. J. BRĖDIKIS

Dr. prof. J. Brėdikis sukūrė širdies elektrinį stimulatorių ir Kauno Medicinos Institute atliko jų išodini mo operacijas.

Neseniai jau antrą kartą vyko Kaune seminaras, kuriame buvo svarstomos širdies elektrinio stimuliavimo problemos.

Idomu, kad į tą seminarą be Sovietų Sąjungos tos rūšies specialistų dalyvavo ir Vakarų Vokietijos bei Olandijos medikai.

Idomu, kuo skiriasi dr. J. Brėdikio stimulatoriai nuo šiam kontinente senokai vartojamų širdies stimulatorių.

Kauno Instituto Klinikose sėkmingai naudojamas sudėtingoms širdies operacijoms Laser'io spinduliai.

KAIRĖ NEŽINO KĄ DARO DEŠINĖ

Šių metų karštą vasarą ir okup. Lietuvoje neprisidėjo prie vaisių ir bulvių derliaus padidėjimo. Priedo derliaus nuėmimas vyksta daugelyje vietų netvarkingai, kaip ir jo supirkimas.

Kaip rašoma vietinėje spaudoje - "Tiesoje" - Piliuonos supirkimo punkte buvo supirkta virš 500 tonų obuolių, o neparūpinta mašinų jiems išvežti. Pasirodo, kad Kauno "koopsąjungoje" yra 350 automašinų, bet jos skirtos tik prekėms į parduotuves vežti. Nors kai kurios prekės, kaip alkoholiniai gėrimai, - rašo "Tiesa" - galėtų ir palaukti, bet išimtis nepadarėta...

Net ir LKP Centro Komiteto pirmasis sekretorius P. Griškevičius skundžiasi: "...

rugpjūčio mėnesį, baigiantis darbo dienai Vilniaus parduotuvėse dažnai pritrūkdamo pieno. Pačiame daržovių sezono įkarštyje daugelyje kaimo parduotuvių ir valgyklų buvo menkas šviežių daržovių ir patiekalų iš jų pasirinkimas".

Derlius nelaukia viršrinko viršrinko ir jo viršrinko - kū viršrinko leidimo, kad perleistų mašinas derliui suvežti. Kažkodėl "galingieji" vis mano, kad lietuviai valstiečiai ar žemdirbiai nežino, kada laikas nuimti ir suvežti derlių. Ir tikrai praktiškiau suplanuoti važmenų maršrutus.

ŠATRIJOS RAGANOS VEIKALAS KLAIPĖDOS DRAMOS TEATRE

Klaipėdos Dramos Teatre šią vasarą buvo suvaidinta premjera - Šatrijos Raganos įscenizuota apysaka "Sename Dvare".

Veikalą įscenizavo ir režisavo aktorė Kazimiera Kymantaitė.

Ji pasisakė, jog jai labai rūpėjo Šatrijos Raganos humanizmo tema, pateikta per mamatės personažą.

Dailininkas Bronius Uogintas ir dekoratorius Kęstutis Musteikis sukūrė visų kritikų giriama scenoizdį.

Spektakliui muziką parinko A. Klimas.

"RUDENS GĖRYBĖS 83" PARODA VILNIUJE

Šį rudenį Vilniaus Parodų Rūmuose vyko sodininkystės - daržininkystės paroda, pavadinama "Rudens Gėrybės-83". Buvo galima matyti įprastas vaisių ir daržovių rūšis, o taip pat ir naujas ar išvestines jų rūšis. Nemažą parodoje dalį užima vaiskrūmiai ir vaismedžiai. Derlingiausias jų rūšis, kaip skelbiama, augina specializuoti kolūkiai, sodininkų draugijos nariai.

Kodėl to nedaro mažesni ūkiai - sumažėtų centralizuoto transporto ir užlaikymo problemos bei išlaidos. Per didelis centralizavimas, kuris gal stebina atvykusius į milžiniškus Kanados ar Amerikos kraštus apsižiūrėti, nebūtinai tinka mažesniems, vientisesnio klimato kraštams.

DRUSKININKUOSE POILSIAVO 100.000 - TASIS SVEČIAS

EGLĖS Sanatorijoje Druskininkuose, kuri priklauso žemės ūkio darbuotojų poilsio įstaigų susivienijimui, /kurios savo keliu priklauso ...?/.

100.000 - tasis svečias - poilsiautojas buvo traktorininkas iš Marijampolės /dabar pravadinamos Kapsuko vardu/ "Ateities" kolūkio.

Aktoriai spektaklio metu. Iš kaires: Šmulka - V. Paukštė; Mamatė - J. Jankauskaitė; Tėvelis - B. Barauskas

TIK JAU NE BIBLIJA

Laukų Dobilas

Gali apie ką nori kalbėti, bet tik jau nekalbėk apie bibliją, to tai jau negaliu pernešti. Tikriau pasakius, jos iš tolo bijau. Ne kokius pletkus girdėjau, ar iš kito lūpų, ale sakau, man pačiam taip nutiko. Karštoju, pridėdamas ranką ant krūtinės, kad nieko nepridedu ir nieko neišimu; kaip buvo, taip ir pasakysiu.

Buvau tik pačioj jaunystėje ir jau Dievas sveikatos nepagailėjo, dar ir dabar duok kokį, kad ir jauna, - jei bus reikalas - sutvarkysiu. Tada, prieš penkiasdešimt su viršum metų, rankas turėjau geležines. Prisimenu, vieną subatą susikirtom iš bonkos pas kalvį Jagariuką / mat jį vadino rusku vardu, jis buvo slūžijęs penkis metus Nikolajui, kaip kitaip ir šauksi/. Taigi, tą dieną susiderėjau su Baltušiu, kad perlaūšiu namuose kaltą pasagą ar kliams kaustyti. Padariau, paėmiau, kaip reikia suėmiau, gerai atsikvėpiau ir žast - kaip riestainį, perlenkiau. Iš pasagos du pusmėnuliai pasidarė. Sviedžiau ant žaizdro ir pridūriau: "Galėjo ir dvigubai storesnė būti, ir tai būtų niekai!"

Taigi, jau kitą sekmadienį, po bažnyčią, visi tik į mane ir žiūrėjo. Einant namo ir nusiaunant batus, priėjo raudonuodamas šedyčia iš kitos ulyčios ir sako:

- Girdėjau, patkavas laužai, gal - sako - ateisi, bus šį vakarą pas mus vakaruška.

Kaip gi kitaip - prižadėjau. Matai, ką reiškia patkava, visos nori būt už vyro kaip už mūro - buvo kiti laikai. Gerai visi žino, kas pažįsta, kad mano pavardė yra Bliudžius Kazys ir ją tokią nuo savo tėvelio gavau. Visose valsčiaus ir bažnyčios knygoose buvau užrašytas Bliudžius Kazimieras, sūnus Jono, tik išbėgus, kad būtų trumpiau, Kaziu parašė. Tai gi, o ar žinai, kad visas kaimas ir apylinkė nuo to baisaus atsitikimo su ta biblija, mane pavadino Telemaigiu? Ir dabar būtų taip tebevadinę, ale matai, išbėgau, tų ulyčios žmonių nebebuvo, ir visi pradėjo vadinti mane tikru vardu.

Tada, parapijose, klebonas nuskirdavo kiekvienam jam priklausantiems kaimui, tam tikrus bažnyčiai skirtus darbus atlikti. Vieniems malkas suvežti ir gražiai suskaldyti, kitiems kūlimas, tretiems mėšlo vežimas ir taip toliau. Negi bažnyčios tarnai terliosios su mėšlu. Tie darbai nebuvo pareiga. Klystat, jei kitaip galvojate. Tai buvo tam kaimui garbės reikalas. Nežinau, kas būtų, jei klebonas būtų nuo tų darbų atsakęs. Neduok Dieve, tai būtų laikoma, kad ta ulyčia labai bažnyčiai nusidėjo. Vienu žodžiu, buvo garbingas darbas padėti savo klebonui. Ne - gi kitos parapijos dirbs tavo bažnyčiai!

Jau iš senų laikų, malkų skaldymas buvo mūsų kaimo darbas. Tuojau po pasėjimo rugių, vieną gražesnę dieną, susirinkdavo iš kaimo stipresnių ir kokių keikūnų, dešimtis vyrų su visais reikiamaiais įrankiais ir traukdavo prie klebonijos. Žinoma, bažnyčios seniūnas, susitardavo iš anksto, kada darbą atlikti.

Tais metais, kaip ir praeitais, tame skaičiuje buvau ir aš. Taigi, mes visi iškilmingai prieiname prie klebonijos. Mus pasitiko klebono šeimininkė. Truputį aptukusi - žinai, negi bulves valgo - protinga moterėlė, nejuokas, visų klebono gyvulių ir žemių prižiūrėtoja. Jai viską reikia žinoti, kokia kita nieko nepadarys, - ne juokai. Išėjusi, parodė su ranka:

- Malkos ten, vyručiai, už klebonijos prie malkinės. Klebono nėra namuose. Kai bus dvylikta, vienas iš jūsų ateikit į virtuvę. Išvirsiu arbatos. Valgyt, žinau, turit pasiėmę. Nebijokit, kaip tik bus dvylikta, ateikit, - dar pakartojo, - žiūrėkit vyrai, kai dirbsit, kad nebūtų kokių nors keiksmų ar negražių žodžių, Neužmirškite, kad esat ant šventos žemės.

- Kur nežinosi, žinom, - kažkuris iš mūsų atsiliepė, ir visi patraukėme prie malkų.

Vieni pjovė, kiti skaldė, dar tretį gražias malkų stirtas krovė. Vienas, dėl visa ko, iš eilės nedirbo, rožančių kalbėjo.

Arbatos atnešti išpuolė man. Apsivalęs nuo medžio dulkių ir kiek su sviestu patepęs plaukus, išėjau į kleboniją arbatos. Kas tos arbatos ir norėjo. Kad būtų kokio stipresnio viralo - kitas reikalas, bet gi to nepasakysiu, kaip tikras muzikas nepasirodys, reikia eiti, nori ar nenori. Vienas dar pridūrė, kad priklauso nuo šeimininkės - jei ji gerai nusiteikus, tai prie arbatos ir cukraus duoda. Vieną kartą net po keturius gabaliukus kiekvienam davusi. /bus daugiau/

KREMI VEIDRODŽIAI

ORIENTALIŠKAS STILIUS

Kinėčių restorane baigiant vakarienę, vienas iš valgytojų perlaūžė savo tradicinį laimės pyragėlį, - bet jame nerado jokios žinėlės. Manydamas, kad gaus antrą veitui, pasišaukė savininką ir parodė pyragėlį be raštelio. Savininkas jam nusilenkė ir interpretavo: "Jokia žinia - gera žinia" - ir dingo už virtuvės durų.

NUGIRSTA PRIE KOSMETIKOS SKYRIUS

- Aš noriu plaukams plauti avokado muilo, jiems sustiprinti - kiaušinių preparato; austrių ir vyninio aclo mišinio odai valyti, na ir pabaigai, mažą indelį persikų ir braškių kremo rankoms.

VISUR GERAI, BET ...

Pora, sugrįžusi iš kelionių po užsienį, atsakė multinės tarnautojui: - Mes galime pažymėti tik "Ačiū Dievui, grįžome namo!"

SLYVŲ VYNIOTINIS

300 g. miltų
25 g. mielių
50 g. cukraus,
1 kiaušinis,
50 g. margarino, druskos
šiek tiek pieno,
1 kg slyvų,
maltų džiovėsių

Ištrinti mieles su cukrum, supilti į kambario temperatūros pieną. Įmušti kiaušinių, pridėti druskos, išmaišyti. Supilti miltus ir išminkyti tešlą; prieš baigiant, supilti į ją ištirpdytą margariną.

Ant servetėlės iškočioti tešlą piršto storumo paplotėliu, apibarstyti džiovėsieliais, apdėti slyvų puselėmis, užbarstyti cukrumi ir cinamonu milteliais ir suvynioti į ruloną.

Vyniotinį kepti skardoje, aptepti suplaktu kiaušiniu ir kepti 45 minutes.

DARŽOVINIS MARINATAS

2 sv. žalių pomidorų, stambiai sukaptų /apie 5-6 puodeliai/
1 žalias pipiras, sukaptas
1 saldusis raudonas pipiras, sukaptas,
3 svogūnai, vidutinio dydžio, sukapti
2 puodeliai balto acto
2 ir 1/2 puodelio rudo cukraus
1 šaukštas stambesnės druskos
1 šaukštas garstyčių sėklių
1 " salierų
1/2 šaukštelio turmeriko
1/8 " "cayenne"

6-7 dideli obuoliai, nulupti, išimtos sėklos ir stambiai supjaustyti /apie 6 puodel./
1 puodelis razinų

Viską sumaišyti, išskyrus obuolius ir razinas. Ant lengvos ugnies kaitinti neuždengtame inde 30 minučių. Įmaišyti obuolius ir razinas ir dar 20 minučių pašutinti neuždengus, kol sutirštės.

Verdančią masę supilti į švartus, karštus konservavimo indus iki 1/8 inčo nuo dangčio. Uždėti metalinį viršelį ir apsaugos gumelę. Palaikyti verdančiame vandenyje 15 min.

SPANGUOLIŲ PYRAGAS

1 vidutinio dydžio apelsinas
2 šaukštai sviesto
1 kiaušinis
1 puodelis cukraus
1 " kapotų spanguolių
1/2 " " kapotų riešutų
2 " miltų
1/2 šaukštelio druskos
1 ir 1/2 " kepimo miltelių
1/2 " sodos

Įkaitinti krosnį iki 325 F. Ištepiti alyva ar riebalais vieną 9 X 5 kepalui kepti formą.

Sutarkuoti apelsino žievę. Išspausti apelsino sūną, pamatuoti ir dapilti verdančio vandens iki pasidarys 3/4 puodelio skystimo, į didelį maišymo indą supilti sunkos mišinį, sudėti sutarkuotą žievę ir sviestą. Maišyti, kol sviestas suminkštės ir ištirps.

Mažame inde suplakti kiaušinį su cukrum, supilti į didį indą ir plakti, kol viskas gerai susimaišys, pridėti spanguoles ir riešutus.

Atskirai, vidutiniame inde sumaišyti miltus, druską, kepimo miltelius ir kepimo sodą. Visa tai sumaišyti su paruoštais produktais didžiajame inde.

Supilti į kepimo formą ir kepti 1 valandą.

Parinko SMA LIŽĖ

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, JUMORO, IR IŠMINTIES!

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

**JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ**

**ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.**

ARBA SKAMBINK MUMS:
Leonui G. : 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N. : 277-7868; Dainiui L.; 768-9606;
JONIUI R.: 337-8637

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— Įsikūręs nuosavoje namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.

L8M 1L6

Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapas 7½%
kasdienes palūkanas
už santaupas 7%
term. depoz. 1 m. 9½%
term. depoz. 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9¼%
90 dienų depozitus 9%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11%
asmeninės paskaitos 12½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda

Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

hamilton

XXVIII KANADOS LIETUVIŲ DIENOS LONDONE, Ont. 1983, X.8-9. Koncerte dainuoja Hamiltono mergaičių choras "AIDAS", diriguoja Dariaja DEKSNYTĖ-POWELL. Nuotr. J. V. Danio

montreal

PASITIKOME NAUJĄ PLOKŠTELĘ

Š. m. spalio mėn. 1 d. Montrealio Aušros Vartų parapijos salėje buvo pristatyta mūsų solistės, koloratūrinio soprano Ginos Čapkauskienės naujoji plokštelė. / Apie ją plačiau buvo parašyta šio savaitraščio "NL" nr. 39., rugsėjo 22 d., Kultūriniam Puslapyje. / Plokštelės Leidimo Komitetas Montrealyje, į kurį įėjo Paulius Mališka, Kos-tas Toliušis, Liudas Stankevičius, Juozas Pie-čaitis, Jonas Dalmotas, Genė Kudžmienė ir Aldona Urbonavičienė, pir-mininkas - Juozas Šiau-čiulis, suorganizavo ma-lonų plokštelės pristatymo vakarą. Dirbo ir visa eilė talkininkų.

Vakarą pradėjo p-kas Juo-zas Šiaučiulis, pakviesdamas plokštelę pristatyti muz. Zig-

ma L a p i n a .

Šiltu ir įdomiu žodžiu bei būdu, pailustruodamas pri-siminimais iš ankstyvojo bendro darbo chore ir gar-so juostoje prašęs pirmosios plokštelės ištrauką su įdai-navimu šioje plokštelėje, Z. Lapinas patraukė gausios auditorijos absoliutų dėmesį. Jo frašai skambėjo puikiai, lyg būtų geriausioje studijoje išrašyti ir sužadino didelį apetitą klausytis dar ir dar. Iš savo poezijos miniatiūrų ciklo skaitė Henrikas Na-gys, pabėręs netikėtai grakščių vaizdų.

Pasirodė solistė su savo ilgamečiu akomponiatoriumi torontiečiu komp. Jonu Go-vėdu. Puikus jų susirepe-tavimas, muz. J. Govėdo sub-tilus ir meistriškas forte-pijono valdymas buvo pasi-gėrėtinas. Visa tai sutapo su tikrai nuoširdžia progra-mos atlikimo šiluma. Lai-mingi buvo menininkai ir di-delis artimumas solistės su publika sukūrė tikrai reto šiltumo ir intimumo atmos-

ferą. Solistė buvo puikioje formoje ir nepagalėjo biso įteiktos gėlės. Juozas Šiaučiulis, pasveikindamas solistę ir padėkodamas montrealiečiams, parėmu-siems šios plokštelės išlei-dimą, perdavė visas apyskaitos knygas solistei.

Pabaigoje Gina Čapkaus-kienė šiltai ir nuoširdžiai padėkojo VILNIUS RECORDS plokštelių kompanijai, jos vadovui muz. Aleksandrui Stankevičiui, adminis-tratoriui Danieliui Mališ-kai, dainų tekstų vertėjams P. Povilaičiui ir B. Nagienei, Montrealio Plokštelių Leidimo Komitetui, visiems šio vakaro talkininkams ir visiems atvykusiems.

Nuoširdžioje abipusio dė-kingumo ir pasidžiaugimo atmosferoje praleista prie lengvo užkandžio muzi-kos fone vakaras.

Kurie dar buvo neįsigiję plokštelės, galėjo tai lengvai padaryti prie staliuko ir dar gauti solistės autografą. b.

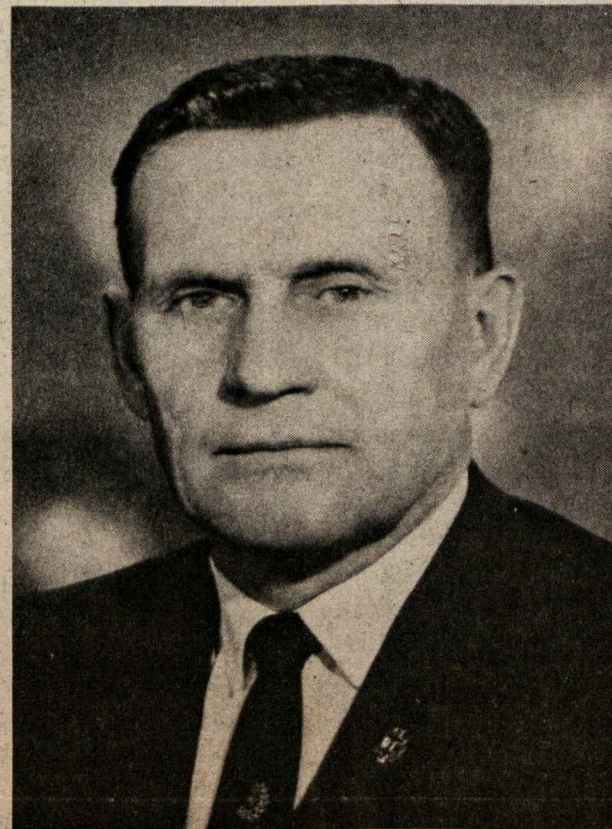
MIRUSIEJI

• Mirė Julius MILAKNIS, 82 m. Palaidotas per Aušros Vartų bažnyčia.

GINOS ČAPKAUSKIENĖS PLOKŠTELĖS PRISTATYMAS 1983. X.1 MONTREALYJE. Iš kairės: Zigmąs LAPINAS - pagrindinis pristatymo kalbėtojas, Danielius MALIŠKA - "VILNIUS RECORDS" direktorius, Alexandre STANKÉ - kompozitorius ir dirigentas, Gina ČAPKAUSKIENĖ - solistė, Jonas GOVĖDAS - kompozitorius ir akomponuotojas, Henrikas NAGYS - dainos žodžių kūrėjas. Nuotr. J. V. Danio

AŠTUONIASDEŠIMTMEČI PERŽENGUS

IGNAS PETRAUSKAS

Nuotr. Toay's Studio

Jaunam žmogui atrodo senu ir 40 metų amžius, o ką bekalbėti apie žengusį į devintą dešimtį. Sakoma: taip radome - taip ir paliksi-me! Tai nepriklauso nuo mū-sų valios - būti jaunu, su-augusiu ir senu. Reikia tik džiaugtis, kad kuris nors žmogus sulaukia gilios senatvės dar pakankamai tar-naujančia sveikata, neper-daug apsunkindamas buitį šeimos, artimųjų bei aplin-koje esančiųjų.

Štai Ignas PETRAUSKAS, rugsėjo mėn. 24 d., šešta-dienį atšventė savo 80 metų amžiaus sukaktį. Mano apta-rimas senatvės teigiama prasme pilnai galimas pri-skirti Ignui, nes atrodo yra galimybių jam sulaukti gi-lios senatvės, ko nuošir-džiausiai linkiu.

Ig. Petrausko sukakties pagerbimui Aušros Vartų parapijos salėn susirinko gausus skaičius jo gerbėjų,

draugų, svečių, vyrų ir mo-terų ir net iš Toronto/St. ir M. Jokubaičiai, P. ir M. Januška, J. ir M. Vaškevičiai/. Prie puikiai paruoštų val-giais ir gėrimais stalų sole-nizantą sveikino savo ir at-stovaujamų organizacijų vardu, įteikdami ir dovanų eilė žmonių. Tai vis už vi-sokius nuopelnus per nueitą amžiaus kelią čia lietuvių išeivijoje, ypač LŠST veik-loje.

Ig. Petrauskas yra buvęs Montrealio Mindaugo Šaulių Kuopos pirmininku ir kitose pareigose; kaip ir dabar dar atlieka.

Jo gyvenimo ilgesnę ap-žvalgą perdavė Šaulių Rinkti-nės p-kas Juozas Šiaučiu-lis. Montrealio Aušros Var-tų klebonas Tėv. J. Kubi-lius gražiu ir jumoristiniu žodžiu papildė, sakydamas, kad per tiek amžiaus metų žmogus turėjo padaryti ir kokių "šunybių", bet jis davė

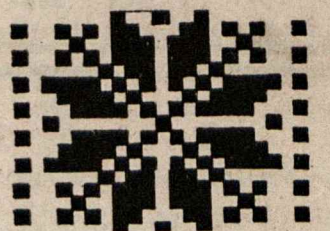
suprasti, kad jei tokių ir bū-ta, tai jos nublunka prieš ge-ruosius darbus.

Lietuvos nepriklausomy-bės kovų Savanoris - Kūrėjas K. Sitkauskas, sveikinda-mas sukaktuvininką prisimi-nė iš jaunų dienų Igną Petrauską, kai jis atliko pri-valomą tarnybą Lietuvos ka-riumenės kavalerijoje, dar-gi sveikintojo priklausomy-bėje.

Ignas Petrauskas yra vis žvalus, tiesus ir net dabar dar tiktų kavalerijon. Jis vi-suomet tvarkingai drausmin-gas ir iš kitų to reikalauja. Jis daug kuo prisidėjo Mont-realio lietuvių kolonijos veikloje ir mums rodo, dar neseniai visai jaunas atrodė ir visagalintis. Būdamas na-gingas ir darbštus, jis pa-kankamai prisigyveno. Ne-vienam jis yra pagelbėjęs ir nelaimėje ar netikėtumose savo sumanumu bei stropiu reikalo supratimu. Tai ir šis pagerbimas jautėsi dau-giau kaip atpildas geram žmogui. Jį organizavo ir su-ruošė Mindaugo Šaulių Kuopa vadovaujama Augustino My-lės s.

Nenusimink, Ignai, artė-jančia senatve, nes tu vejiesi čia esančius kitus, o mes, jaunesni - vejamės Tave. Tokia žmogaus dalia - tokia gamtos valia!

Pr. Paukštaitis

• Šv. ONOS DRAUGIJA RUO-ŠIASI SUSIRINKIMUI, kuris įvyks LAPKRIČIO mėn. 13 d. SESELIŲ NAMUOSE, po 11 v. pamaldų.

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMAS
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

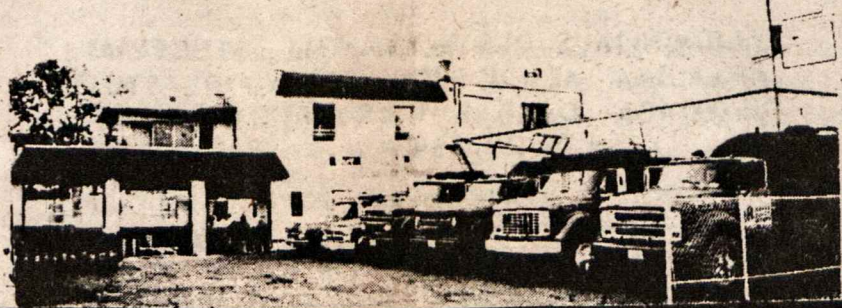
2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD

ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.
SUTAUPYKITE NUD \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami
GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI
IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave
Chateauguy, Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

PARENGIMAI

SPALIO 29-30 d.d. AV Pa - rapijos salėje RŪTOS KLUBO BAZARAS.

KALĖDINIS BAZARAS

Montrealio auksinio amžiaus klubas RŪTA ruošia savo metinį BAZARĄ spalio mėn. 29 ir 30 dienomis Aušros Vartų parapijos salėje.

Maloniam laiko praleidimui atrasite įvairių jūsų mėgiamų vilionių: 1000 laimikių loterija, dovanų kampeles, turgelis, labai vertinamą laimikių loteriją, vaisių pintinės ir užkandžių loterijos, kava su narių gamintais pyragais, pietūs ir t.t.

Bazaro atidarymas šeštadienį, spalio mėn. 29 d. 2 v. p.p., uždarymas - sekmadienį, 1 val. 30 min.

Atsiveskite į BAZARĄ ir savo pažįstamus!

RŪTOS KLUBO VALDYBA

• MEŠKAUSKAI, Kostas ir Liucija su šeima, Z. STANAITIS iš Hamiltono laukėsi Montrealyje Mikalojaus ir Stefanijos MEŠKAUSKŲ 60m vedybinės sukakties minėjime, kuris vyko spalio 9 d., Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Šioje šventėje dalyvavo jų dukterė Otilija SEMAŠKIENĖ iš Brooklyno, brolis Jonas MEŠKAUSKAS iš Australijos ir kiti giminės kartu su čia pat gyvenančia seserim Valentina PIEŠINIENE bei jos šeima.

• MYLĖ Augustinas su Albinu URBONU buvo išvykę į šiaurę-Baskatong ežerą pažvejoti. Žūklė pavyko labai gerai.

KLKMOTERU DRAUGIJA ŠVES 75 m. VEIKLOS SUKAKTĮ

Į Lietuvių Katalikių Moterų 75 organizuotos veiklos metų minėjimą Toronte SPALIO 22-23 d.d. vyksta iš Montrealio E. BERNOTIENĖ, T. ČIPKIENĖ, M. GUDIENĖ, E. KERBELIENĖ, A. MALIŠKIENĖ ir D. STAŠKEVIČIENĖ.

Minėjimas tęsis dvi dienas. Spalio 22 d., šeštadienį, 5 v. p.p. Prisikėlimo Parapijos Salėje akademinėje dalyje kalbės Seselė Augusta ir dr. A. Janačienė. Meninę programą atliks VOLUNGĖS choras. Po minėjimo - vakarienė.

Sekmadienį, 11 val., mišios Lietuvos Kankinių Parapijos bažnyčioje ir po mišių - agapė.

AV PARAPIJOS PIETŪS

AV Parapijos Komitetas nutarė vietoje metinės vakarienos, surengti iškilmingus pietus lapkričio mėn. 27 dieną.

• Į "NL" Spaudos Vakaraž Toronte buvo nuvykęs Juozas ŠIAUČIULIS, "NL" Leidimo B-vės Valdybos p-kas.

• Ruduo-grybautojų džiaugsmui. Keistai sausa šių metų vasara tačiau nevisur buvo naudinga grybams. Šiaurėje nuo Montrealio grybų buvo mažai, o į rytus - visai puikus derlius.

Štai grupė mūsų prisiekusių grybautojų - A. Jonelis ir dukterė Lilė, Elv. Krasowski, L. Balaišis, L. Baršauskas, K. Toliušis grįžo labai patenkinti dideliais pundaiais ypač gausiais kelmučiais.

Kelmūčių rinkimo rekordą sumušė Elena Klezienė ir A. ir J. Keršių šeima. Buvo pritrūkę net maišų ir kibirų. Gelbėjosi, kaip tik susigalvojo, panaudojant šiaip grybams nevertojamas rūbų dalis.

LEISKIME VAIKUS Į LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ

Montrealio Lituhanistinėje mokykloje Julija Adamonyte su mokiniais

Montrealio Lituhanistinė mokykla pradėjo mokslo metus: susirinko 22 mokiniai - keli atėjo nauji, tačiau keli nustojo lankę.

O visgi skaičius 22 yra mažas Montrealio lietuvių bendruomenei. Pasidairę aplink rasime, kad galėtų būti daugiau mokinių. Mokinių lietuviškoje mokykloje atsiranda tik tada, kada suprasiame, kad mūsų viso lietuviško gyvenimo pagrindas yra mokykla. Todėl visi be išimties esate kviečiami atiduoti savo dalį lietuviškai mokyklai: tėvai, giminės, organizacijos ir institucijų galvos, meno vienetų vadovai, parapijų klebonai ir kunigai - kuo kas galėdami, kaip išmanydami, prisidėkite prie lietuviško mokyklos išlikimo Montrealyje.

Žvelgiant į dabartinę padėtį - su 22 mokiniais yra gana aišku, kad iki mokyklos uždarymo nėra labai toli. Jau atėjo pats laikas perduoti lietuviško švietimo žibintą į jaunus rankas - buvo surasti jauni mokytojai ir mokyklos vedėja. Mokytojai pasiskirstė darba: pirmą ir parengiamą skyrių moko Laima Rutkauskienė, 2-ą - Emilija Verbylienė, 4-tą - Julija Adamonytė, 6 ir 7 skyriuose - dėsto dalykiniai - Arūnas Staškevičius - gramatiką ir literatūrą, o Linas Staškevičius - istoriją ir geografiją. Tikybą dėsto seselė Palmyra. Mokyklos vedėja yra Julija Adamonytė, aštuntą metal dirbanti šioje mokykloje. Džiaugiamės A. Staškevičiaus ir E. Verbylienės įsijungimu į mokyklos darbą.

Mokykla yra prie pat St. Henri metro stoties, 4115 St. Jacques Street, patogiose gimnazijos patalpose. Visų patogumui, mokslo laikas yra sutrumpintas: nuo 9 iki 12 valandos šeštadieniais. Dar ir šiuo metu nėra vėlu pradėti lietuvišką mokyklą lankyti. Taip pat kviečiami anksčiau išėję - vėl grįžti į mokyklą. Nebijokite, visada bus galima suderinti mokymąsi pagal kiekvieno žinojimą. Kviečiami ir visi sunkiau lietuviškai kalbantieji - jų kaip tik yra speciali grupė. Atėjo ruduo - vėl skamba mokyklos varpelis kviesdamas vaikus į mokyklą. Skamba jis tėvynėje Lietuvoje - ir masiškai vaikai papildoma suolus. Skamba jis ir išeivijoje, kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje, skamba jis ir Montrealyje. Išgirskime, išgirskime! ...

Petras Adamonis

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Certifikatai min. \$1,000.00
 1 metų 9 1/2 %
 Terminuoti indėliai
 1 metų 9 %
 180 - 364 d. 8.25 %
 30 - 179 d. 7.75 %
 Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ir daugiau
 Taupomos sąskaitos:
 Specialios 7.25 %
 Su draudimu 7 %
 Čekių sąskaitos 5 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto, Asmenines ir Prekybines.
 Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont

Pirm., Antr. Treč. 9:00 - 3:00
 Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00
 Penktadieniais 10:00 - 6:00
 Sekmadieniais nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽĖS 15 d. 1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje : 10:30 - 12:30

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre Montreal, Quebec
 Suite 500 A. H3A 2G6 TEL.: 288-9646

30 METŲ

Adamonis Insurance Agency Inc.

DĖKOJAME DIEVUI UŽ SVEIKATĄ.
 DĖKOJAME BENDRADARBIAMS UŽ DARBĄ.
 DĖKOJAME KLIENTAMS UŽ PASITIKĖJIMĄ.
 DĖKOJAME VISIEMS UŽ DĖMESĮ IR REKOMENDUOTUS KLIENTUS.

Prieš 30 metų, 1953 m. spalio mėn., pradėjome "ADAMONIS IR BUDRIŪNAS" namų pardavimo, namams paskolų parūpinimo ir namų draudimo patarnavimą.

Laikui bėgant, keitėsi darbo apimtis. Virš 20 metų dirbame vien tik ugnies, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimo srityje.

Linkime, kad mūsų darbas būtų paskatinimas jaunajai kartai siekti savistovumo bet kurioje profesijoje ar užsiėmime.

KVIEČIAME PASINAUDOTI MŪSŲ 30 METŲ PATIRTIMI. TIKIMĖS VISŲ DĖMESIO TOLIMESNIAM MŪSŲ DARBUI.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel. 722-3545

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W.
 Suite 600, Montreal, P.Q.
 Tel. Bus.: 866-8235
 Namų: 488-8528

Philip A. Sulginski

D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
 8606 RUE CENTRALE, SUITE 209
 VILLE LASALLE, QUEBEC H6P 1N5
 Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON

VAIS TINĖ

Aridaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
 Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
 Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
 GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
 TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
 Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
 H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), P.Q.
 H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;
 Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627,
 Montreal, P.Q.
 TEL: (514) 871-1430

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

103 Fieldfare, Beaconsfield, H9W 4W9
 Res. TEL.: 697-2261

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
 PIRKIMAS - PARDAVIMAS

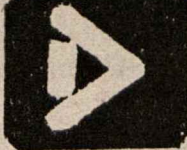
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482-3460
 Residence: 767-4690

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
 MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje,
 Investicijos JAV ir Kanados provincijose

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
 PASSEPORT • COMMERCIAL
 MARIAGE • WEDDINGS
 2540 rue SHERBROOKE E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9 525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALIUINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
 APKALIMAI ALIUINIJUM, PLIENU, PLASTINE
 MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
 APDRAUSTAS.

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
 Telefonas: 721-9496

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
 TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
 atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
 SALES MANAGER

Tel. 489-5391